

Nieuwsbrief - GZR Updates 2023-6

Nummer 6, 2023

Redactie: mr. dr. R.P. Wijne, mr. L. Beij, mr. drs. R.M. Bertens, mr. J.W. Bosman, mr. M. Christe, mr. A.C. de Die, mr. M.A. Goldschmidt, mr. J.F. Groen, mr. N.A.D. Groot, mr. I.W. Hanemaaijer, mr. M.M. Hofstee, mr. A. Jagt, mr. J.M. Janson, mr. drs. C. van der Kolk, mr. X.R. van der Kruk-Ras, mr. I.J. de Laat, mr. E. Lam, mr. M. Martin, mr. A.M. De Nijs, mr. C. Pluijgers, mr. T.R. Riemersma, mr. A. Rube, mr. D. Schuurman, mr. S. Snelder, mr. C. Velink, mr. C.W.M. Verberne, mr. H.B.M. Vrieling, mr. J.M. de Vries, mr. D. van der Wal en mr. K.S. Waldron.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:309](#) 24-02-2023

Hoge Raad: multiproblematiek Wvggz/Wzd. Vloeit gedrag van betrokkene voort uit psychische stoornis?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:316](#) 24-02-2023

Wvggz. Relatieve bevoegdheid rechter; artikel 1:6 lid 1 Wvggz.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:309](#) 24-02-2023

Wvggz. Multiproblematiek. Motiveringsklacht.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1837](#) 09-12-2022

Wvggz. Als betrokkene de toegevoegde advocaat weigert, dient de rechtbank te onderzoeken of betrokkene bijstand van een andere advocaat wenst en dat vast te leggen. Afstand van elke rechtsbijstand mag slechts onder omstandigheden worden aangenomen.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1850](#) 09-12-2022

Wvggz. De Wvggz biedt in beginsel geen grondslag voor gedwongen anticonceptie.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1582](#) 04-11-2022

Klachtzaak Wvggz. Een Wlz-indicatie is geen grondslag voor het verlenen van verplichte zorg als bedoeld in de Wvggz.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1433](#) 14-10-2022

Wvggz. Onvoldoende gemotiveerd dat het alcoholgebruik een psychische stoornis in de zin van de Wvggz en de rechtspraak van de Hoge Raad is. Vernietiging en terugverwijzing.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1466](#) 14-10-2022

Wvggz. Het verwerpen van het beroep van de advocaat op wilsbekwaam verzet is ontoereikend gemotiveerd. Vernietiging en terugverwijzing.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1399](#) 07-10-2022

De rechter kan geen zorgmachtiging verlenen als de bevindingen van de geneesheer-directeur ontbreken. Vernietiging en terugverwijzing.

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2023:540](#) 28-02-2023

Ontbinden cliëntenraad.

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2023:1736](#) 28-02-2023

Kosten DNA-verwantschapsonderzoek komen ten laste van de man.

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2022:2645](#) 14-12-2022

Hoger beroep Wvggz. Overschrijding 5:16-termijn. Bij schadevergoeding in het kader van de Wvggz is niet relevant in wiens risicosfeer de termijnoverschrijding ligt. Proceskostenveroordeling.

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2022:1403](#) 15-06-2022

Hoger beroep Wvggz. Overschrijding 5:16-termijn. Bij schadevergoeding in het kader van de Wvggz is niet relevant in wiens risicosfeer de termijnoverschrijding ligt.

Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:2170](#) 15-03-2023

Vordering schadevergoeding donorkind. Beroep op absolute verjaring naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar.

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2023:2009](#) 03-03-2023

Vraagstelling deskundige bij beoordeling aansprakelijkheid arts: hoe hoort het in het algemeen te gaan en hoe is het in dit geval gegaan?

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2023:634](#) 21-02-2023

Klacht over rookverbod. Rookverbod is niet opgenomen in de huisregels. Geen klachtgrond als bedoeld in artikel 10:3 lid 1 Wvggz. Verzoek niet-ontvankelijk.

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2023:730](#) 17-02-2023

Zorgmachtiging. Geen actuele medische verklaring na aanhouding van het verzoek.

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2023:2493](#) 16-02-2023

Afwijzing machtiging tot voortzetting van de inbewaringstelling.

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:2312](#) 02-02-2023

Sprake van misbruik van het middel tot wraking.

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2022:11641](#) 21-12-2022

Beroep crisismaatregel ongegrond. De burgemeester mocht zich baseren op de medische verklaring en heeft betrokkene tijdig gehoord.

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2022:14658](#) 20-12-2022

Wvggz. Verzoek tot beëindiging van verplichte zorg. Termijnoverschrijding door officier van justitie. Schadevergoeding van € 5 per dag.

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2022:7366](#) 02-12-2022

Zorgmachtiging. Wilsbekwaam verzet. Aanhouding van verzoek voor aanvullende medische verklaring. Verlenging beslistermijn met drie weken.

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2022:14016](#) 02-12-2022

Zorgmachtiging. De (Grond)wet biedt geen ruimte voor toewijzing van het verzoek van betrokkene om de zorgmachtiging voor langer dan één jaar af te geven.

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2022:6993](#) 29-11-2022

Klachtzaak Wvggz. Aan betrokkene is verkeerde medicatie verstrekt. Handelen psychiater is onbegrijpelijk. Klacht gegrond en symbolische schadevergoeding van € 25.

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2022:7495](#) 24-11-2022

Schadevergoedingsverzoek Wzd. Rechtbank kent vergoeding toe van €10 per dag.

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2022:14228](#) 18-11-2022

Afwijzing schadevergoedingsverzoek Wvggz. Overschrijding van 5:16-termijn met één dag. Dat schade is geleden staat niet vast.

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2022:12767](#) 02-11-2022

Klachtzaak Wvggz. Verplichte toediening van medicatie voldoet aan de voorwaarden voor verplichte zorg. Ongegrond.

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2022:4480](#) 12-10-2022

Schadevergoeding Wvggz. Zorgmachtiging door de Hoge Raad vernietigd. Betrokkene heeft achteraf gezien 172 dagen zonder juridische titel verbleven bij de accommodatie. Immateriële en materiële schadevergoeding.

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2022:4481](#) 12-10-2022

Schadevergoeding Wvggz. Zorgmachtiging door de Hoge Raad vernietigd. Betrokkene heeft achteraf gezien 172 dagen zonder juridische titel verbleven bij de accommodatie. Staat erkent aansprakelijkheid. Verzoek jegens zorgaanbieder afgewezen.

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2022:8461](#) 07-10-2022

Klachtzaak Wvggz. Beslissing tot depotmedicatie onvoldoende onderbouwd in het licht van artikel 2:1 lid 6 sub b Wvggz. Rechtbank kent schadevergoeding toe van € 200 per depotmedicatie; in totaal € 600.

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2022:6621](#) 05-10-2022

Klachtzaak Wvggz. Dunne grens tussen drang en dwang. In dit geval was sprake van vrijwilligheid bij depotmedicatie. Vrijwillige zorg is geen klachtgrond. Klacht ongegrond.

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2022:8398](#) 08-07-2022

Wijziging zorgmachtiging in verband met bevalling. Verrichten van medische controles en andere handelingen bij de bevalling, waaronder, indien geïndiceerd, een keizersnede.

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2022:2325](#) 09-05-2022

Er is zes maanden verplichte zorg verleend zonder zorgmachtiging. Zorgaanbieder en

betrokkene waren in de veronderstelling dat die er wel was. Klacht gegrond. Schadevergoeding van € 1.000.

Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2021:8194 01-11-2021

Wvvgz. Beroep tegen beslissing van de klachtencommissie kan niet alleen ingesteld worden tegen het onderdeel schadevergoeding. Voor ontvankelijkheid geldt de laatste volledige beslissing van de klachtencommissie. Vormverzuimen rechtvaardigen geen schadevergoeding.

Centrale Raad van Beroep

Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2023:247 02-02-2023

Brief met klacht over beleid bij aanbieder beschermd wonen kwalificeert als melding in zin van artikel 2.3.2, eerste lid Wmo 2015.

Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2023:209 01-02-2023

Het tot tweemaal toe onjuist verstrekken van essentiële informatie kan kwalificeren als opzettelijk verstrekken van onjuiste informatie.

Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2023:21 05-01-2023

Brief burgemeester waarin aanbieder wordt bericht te zijn uitgesloten van inkoopnetwerk voor de Wmo 2015 is geen besluit.

Tuchtcolleges

Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam, ECLI:NL:TGZRAMS:2023:71 17-03-2023

Echtgenote geen recht op kopie medisch dossier van haar door suïcide overleden man vanwege onvoldoende informatie over financiële belang.

Uitspraken zonder ECLI

College van Toezicht van de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd 24-01-2023

Toestemming ouder met gezag nodig voor spreken kinderen in vrijwillig kader.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Toestemming ouder met gezag nodig voor spreken kinderen in vrijwillig kader.

De gesprekken met de kinderen zijn te kwalificeren als jeugdhulp in de zin van de Jeugdwet. Jeugdhulp mag in beginsel niet worden verleend wanneer de toestemming van de betrokkene(n) hiervoor ontbreekt. Deze toestemming ontbrak in dit geval.

Feiten

De moeder heeft drie minderjarige kinderen, die zijn geboren in 2010 en 2011.

De moeder heeft het ouderlijk gezag over de kinderen.

In de periode van 25 december 2018 tot 3 januari 2019 hebben de kinderen voorlopig onder toezicht gestaan en zijn de kinderen op basis van een machtiging uithuisplaatsing op een zorgboerderij geplaatst.

Op 18 december 2018 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de moeder en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) waarin afspraken zijn gemaakt. Deze afspraken zijn door de raadsmedewerker aan de jeugdprofessional teruggekoppeld en op 21 december 2018 zijn de afspraken door de RvdK per e-mail bevestigd aan de moeder. In deze e-mail is onder meer opgenomen dat de moeder toestemming verleent voor gesprekken tussen (de organisatie van) de jeugdprofessional en de kinderen.

De betrokken jeugdprofessional is vanuit het vrijwillig kader betrokken en heeft samen met een collega de kinderen op 19 december 2018 en op 3 januari 2019 gesproken. In het eerste gesprek is de kinderen verteld dat zij naar een pleeggezin zouden gaan, in het tweede gesprek dat zij weer naar huis zouden gaan. De collega van de jeugdprofessional heeft de moeder op de hoogte gesteld van dit gesprek via WhatsApp, vlak voordat het gesprek plaatsvond. De moeder stelt zich op het standpunt dat zij geen toestemming heeft verleend voor het voeren van de gesprekken met de kinderen.

Oordeel

Op grond van artikel 7.3.4 van de Jeugdwet is het uitgangspunt dat jeugdhulp (in het vrijwillig kader) niet mag worden verleend wanneer de toestemming van de betrokkene(n) hiervoor ontbreekt, tenzij sprake is van wettelijke uitzonderingsgrond. In artikel 1.1 sub 1 van de Jeugdwet wordt een definitie van jeugdhulp gegeven. In de memorie van toelichting op de Jeugdwet (*Kamerstukken II* 2012/13, 33684, nr. 3, p. 18) is opgenomen dat de term 'jeugdhulp' breed is en het de ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en hun ouders bij alle denkbare opgroei-, opvoedings- en psychische problemen en stoornissen omvat. Het College is van oordeel dat de gesprekken van 19 december 2018 en 3 januari 2019 zijn te kwalificeren als jeugdhulp in de zin van de Jeugdwet en dat de moeder hiervoor toestemming had moeten geven.

Anders dan de jeugdprofessional is het College van oordeel dat de toestemming van de moeder niet als aanwezig kon worden verondersteld op basis van de eenzijdige afspraken met de RvdK. Een jeugdprofessional draagt zelf de verantwoordelijkheid voor het verifiëren of de benodigde toestemming aanwezig is, ook in de samenwerking met ketenpartners. Niet is gebleken dat de jeugdprofessional heeft geprobeerd om met de moeder tot overeenstemming/instemming te komen over de gesprekken.

Het College ziet af van het opleggen van een maatregel, omdat de jeugdprofessional heeft moeten handelen in een complexe situatie en onder tijdsdruk en heeft gereflecteerd op haar handelen.

mr. E. Lam

Instantie: College van Toezicht van de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd

Datum uitspraak: 24-01-2023

Zaaknummer: 21.581Ta

RECHTSPRAAK

Vraagstelling deskundige bij beoordeling aansprakelijkheid arts: hoe hoort het in het algemeen te gaan en hoe is het in dit geval gegaan?

Een kind komt na een keizersnede ter wereld met een ernstige hersenbeschadiging. De moeder en het ziekenhuis twisten over de vraag of er te lang is gewacht met het besluit tot een keizersnede én met de uitvoering daarvan. Het ziekenhuis verzoekt om een voorlopig deskundigenbericht. Het debat gaat over de vraagstelling aan de deskundige, of die normatief of feitelijk moet zijn. Naar het oordeel van de rechtbank dient aan de deskundige te worden gevraagd hoe het in het algemeen hoort te gaan en daarna hoe het in dit geval is gegaan. De rechtbank formuleert naast de vragen aan de deskundige tevens een inleiding waarin het onderscheid tussen informatie over de feitelijke gang van zaken en een oordeel over aansprakelijkheid wordt toegelicht.

Feiten

Een vrouw, veertig weken zwanger, wordt met buikpijnklachten 's avonds opgenomen in het Spaarne ziekenhuis. Na enkele uren breken spontaan haar vliezen en zij komt onder behandeling van een gynaecoloog in opleiding, die gedurende de bevalling telefonisch contact onderhoudt met haar supervisor. In de loop van de volgende ochtend wordt besloten tot een keizersnede. Die vindt plaats om 06.19 uur. De dochter van de vrouw komt om 06.21 uur ter wereld. Als gevolg van zuurstoftekort heeft de baby een ernstige hersenbeschadiging opgelopen.

De vrouw stelt het Spaarne ziekenhuis aansprakelijk. Volgens de vrouw is er te lang gewacht met het besluit tot een keizersnede én met de uitvoering daarvan. Het ziekenhuis betreurt het beloop en de gevolgen ten zeerste, maar volgens het ziekenhuis voldeed de behandeling aan

de professionele standaard en is er niet verwijtbaar onzorgvuldig gehandeld. Teneinde zijn rechtspositie te bepalen verzoekt het Spaarne ziekenhuis de rechtbank een gynaecologische expertise te bevelen. De vrouw verzet zich daar niet tegen en ook over de persoon van de deskundige (em. prof. dr. J.G. Nijhuis) zijn partijen het eens. Partijen hebben echter geen overeenstemming over de vraagstelling. Het ziekenhuis wil aan de deskundige vragen of er bij de bevalling is gehandeld conform de professionele standaard van destijds en zo nee, welk handelen dan had mogen worden verwacht en in hoeverre dat tot een ander beloop c.q. uitkomst zou hebben geleid. De vrouw wil zo veel mogelijk feitelijke vragen stellen aan de deskundige. Haar vraagstelling is erop gericht specifieke medische informatie te verkrijgen over het CTG, het bloedonderzoek en de te nemen maatregelen. Daarnaast wil zij van de deskundige horen wat de professionele standaard is. Zij wil niet direct vragen of er is gehandeld naar deze norm.

Oordeel

De rechtbank overweegt dat aan een deskundige vragen moeten worden gesteld die de rechter feitelijke informatie verschaffen over de medische praktijk en het handelen van de betrokken arts. Met de antwoorden van de deskundige op de feitelijke vragen is het aan de jurist/rechter het handelen te toetsen aan de maatstaf van een redelijk bekwaam en handelend vakgenoot. Om te kunnen beoordelen of sprake is van een medische fout is het voor de rechter wel noodzakelijk de deskundige te vragen naar de professionele standaard en/of de gangbare inzichten, opvattingen en gebruiken in de beroepsgroep of op het vakgebied op het moment van het medisch handelen. Naar het oordeel van de rechtbank dient daarom eerst aan Nijhuis te worden gevraagd *hoe het in algemeen hoort te gaan* en dienen daarna vragen te worden gesteld over *hoe het in dit geval is gegaan* (cursief rechtbank, RW). De beschrijving van de behandeling volgens de medisch-professionele standaard kan zo worden vergeleken met de daadwerkelijk verrichte behandeling, waardoor kan worden beoordeeld of de handelwijze van het Spaarne Ziekenhuis, in het bijzonder van de behandelend gynaecoloog, overeenkomstig de norm van artikel 7:453 BW is. Bij de vraagstelling neemt de rechtbank inleidende opmerkingen op, waarmee het onderscheid tussen informatie over de feitelijke gang van zaken en een oordeel over aansprakelijkheid wordt toegelicht, en wordt uitgelegd wat onder het begrip 'professionele standaard' moet worden verstaan. Bij de vraag of de behandeling voldoet aan die standaard wijst de rechtbank de deskundige er nog eens op dat hij deze vraag zo feitelijk mogelijk moet beantwoorden.

De rechtbank benadrukt verder dat het niet aan de deskundige is om aan waarheidsvinding te doen. Een aantal vaststellingen omtrent de feitelijke gang van zaken rondom de bevalling worden door de vrouw betwist, maar voor zijn oordeel dient de deskundige aan te sluiten bij het medisch dossier zoals hem dat wordt voorgelegd.

Ook benadrukt de rechtbank dat de vragen beantwoord moeten worden naar de kennis ten tijde van de bevalling en dat de deskundige zich behoedt voor de valkuil van 'hindsight bias', de verkregen kennis achteraf.

Een vraag over het causaal verband die het ziekenhuis voorstelt, neemt de rechtbank niet over. Het geschil tussen partijen spitst zich toe op de vraag naar de aansprakelijkheid en dan ligt het niet in de rede ook vragen voor te leggen die gaan over het causaal verband. In personenschadezaken heeft het immers de voorkeur dat partijen, zodra aansprakelijkheid zou vaststaan, de verdere schadeafwikkeling zo veel mogelijk buiten rechte voortzetten, aldus de rechtbank.

De rechtbank formuleert de inleiding en de vraagstelling en beveelt het deskundigenonderzoek.

mr. dr. R.P. Wijne

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 03-03-2023

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2023:2009

Zaaknummer: C/15/332903 / HA RK 22-172

Rechters: J.S. Reid

Advocaten: M.J.J. de Ridder en M.F. Hartman

Wetsartikelen: 7:453 BW

RECHTSPRAAK

Vordering schadevergoeding donorkind. Beroep op absolute verjaring naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar.

Volgens een donorkind heeft de (inmiddels overleden) gynaecoloog die destijds de kunstmatige inseminatie verrichtte onrechtmatig jegens haar gehandeld. Zij vordert schadevergoeding van de erfgenamen. Als schadegebeurtenis hanteert de rechtbank de geboortedatum van het donorkind, september 1989. De aansprakelijkstelling dateert van 2021. De absolute verjaringstermijn is twintig jaar, aldus de rechtbank, en de vordering is dus verjaard. Na weging van de gezichtspunten uit Van Hese/De Schelde oordeelt de rechtbank dat er geen sprake is van een uitzonderlijk geval en dat het beroep op verjaring naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar is.

Feiten

Na een geslaagde kunstmatige inseminatie wordt een vrouw in september 1989 geboren. De inseminatie vond plaats in MC Bijdorp, een kliniek opgericht en geleid door een gynaecoloog die daar tevens kunstmatige inseminatiebehandelingen verrichtte. Die gynaecoloog is in april 2017 overleden.

In 2014 is er een documentaire over vermeende misstanden in de kliniek. In december 2017 laat de vrouw haar DNA testen en komt zij erachter dat zij 34 halfbroers en -zussen heeft. In 2018 achterhaalt ze wie haar donorvader is. Die is op dat moment al overleden.

In juni 2021 stelt de vrouw de wijlen gynaecoloog en de kliniek aansprakelijk. De erfgenamen erkennen geen aansprakelijkheid en de vrouw gaat over tot dagvaarding. De vrouw vordert een verklaring voor recht dat de erfgenamen op de voet van artikel 6:74 BW dan wel artikel 6:162 BW aansprakelijk zijn. Volgens de vrouw heeft de gynaecoloog onzorgvuldig dan wel onrechtmatig jegens haar gehandeld door voor de inseminatie een donor te gebruiken die hij

heel vaak gebruikte, door een donorpaspoort te verstrekken met onjuiste gegevens over de donorvader, en door onvoldoende te screenen op erfelijke ziektes. Hierdoor heeft zij diverse psychische en lichamelijke klachten, waardoor zij schade lijdt.

De erfgenamen betwisten de betrokkenheid van de gynaecoloog, dat er sprake was van onzorgvuldig handelen, en zij beroepen zich op verjaring.

Ter zitting erkent de vrouw dat er geen sprake is van een overeenkomst waarbij zij partij is, en dat haar vordering daarom niet op wanprestatie kan worden gebaseerd.

Oordeel

De vrouw dagvaardt de erfgenamen, de executeur en de vereffenaar. Een vereffenaar heeft tot taak om de schulden van de overledene te voldoen. Een vereffenaar vertegenwoordigt de erfgenamen privaat, wat betekent dat de erfgenamen en de executeur niet procesbevoegd zijn, aldus de rechtbank.[1] De vordering tegen andere gedaagden dan de vereffenaar wijst de rechtbank af. Vervolgens beoordeelt de rechtbank het meest verstrekkende verweer van de vereffenaar, diens beroep op verjaring.

Na enkele overwegingen betreffende het eerste en het vijfde lid van artikel 3:310 BW, de verjaring onder het oud-BW en het overgangsrecht, komt de rechtbank tot de conclusie dat de absolute verjaringstermijn van twintig jaar geldt. Als schadeveroorzakende gebeurtenis hanteert de rechtbank de geboortedatum van de vrouw, september 1989. De aansprakelijkstelling dateert van juni 2021. Dat is meer dan twintig jaar sedertdien en de vordering is dus (in absolute zin) verjaard, aldus de rechtbank.

Volgens de vrouw is het beroep op de absolute verjaringstermijn naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid echter onaanvaardbaar. Volgens de vereffenaar is dat niet zo. Beide partijen beroepen zich voor hun standpunt op *Van Hese/De Schelde*,[2] en de rechtbank overweegt als volgt. Van onaanvaardbaarheid kan, in het bijzonder gelet op het belang van de rechtszekerheid, slechts in uitzonderlijke gevallen sprake zijn. Een uitzonderlijk geval kan zich – zoals in *Van Hese/De Schelde* – voordoen als de schade verborgen is gebleven, maar is daartoe niet beperkt.[3]

Vervolgens toetst de rechtbank aan de gezichtspunten uit *Van Hese/De Schelde*. [4] Tussen partijen is niet in geschil dat veel bewijsmateriaal niet meer voorhanden is en ook niet meer zal komen. Bij de vraag of een aangesproken partij naar redelijkheid nog de mogelijkheid heeft om zich tegen een vordering te verweren, is niet van belang door welke oorzaak bewijsmateriaal verloren is gegaan en of dit de aangesprokene valt toe te rekenen; het gaat er slechts om of het materiaal niet meer beschikbaar is.[5] In het voordeel van de vrouw weegt

dat de gevorderde schadevergoeding toekomt aan haarzelf en dat zij geen aanspraak heeft op een uitkering uit anderen hoofde. In het voordeel van de vereffenaar weegt dat er geen sprake is van opzet, er geen bewijsmateriaal meer beschikbaar is en het verweer sterk is bemoeilijkt, er geen verzekeringsdekking is, en de aansprakelijkstelling niet binnen een redelijke termijn heeft plaatsgevonden. Ten aanzien van dat laatste tekent de rechtbank aan dat in de rechtspraak een termijn van ongeveer twee jaar voor aansprakelijkstelling én het instellen van een vordering in rechte redelijk wordt geacht, te rekenen vanaf het moment van bekendheid met de schade en de schadeveroorzakende gebeurtenis.[6] Wat de rechtbank in dezen verder nog van belang acht is dat het gaat om vorderingen jegens natuurlijke personen die erfgenaam zijn van een andere natuurlijke persoon, en het een terrein betreft waarop zowel de rechtsregels als de maatschappelijke opvattingen in de relevante periode sterk in beweging zijn geweest.[7] Gelet op de destijds geldende regelgeving en de toenmalige maatschappelijke opvattingen ligt het volgens de rechtbank niet in de rede om aan te nemen dat de gynaecoloog rekening had dienen te houden met dit type schadeclaims.

Aan de combinatie van de in het voordeel van de vrouw wegende factoren komt niet zoveel gewicht toe dat sprake is van een uitzonderlijk geval, aldus de rechtbank. Alles afwegend oordeelt de rechtbank de belangen van de erfgenamen van zodanig gewicht dat het beroep op verjaring naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar is.

Het beroep van de vereffenaar op absolute verjaring slaagt dus en de rechtbank wijst de vordering van de vrouw af.

mr. dr. R.P. Wijne

[1] Rb. Rotterdam 17 februari 2021, ECLI:NL:RBROT:2021:1380 (een zaak betreffende eveneens MC Bijdorp, RW).

[2] HR 28 april 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA5635.

[3] Rb. Den Haag 14 september 2011, ECLI:NL:RBSGR:2011:BS8793.

[4] Zie rechtsoverweging 3.3.3 van het arrest, welke overweging de rechtbank in zijn geheel overneemt in dit vonnis.

[5] HR 26 november 2004, ECLI:NL:HR:2004:AR3138.

[6] De rechtbank verwijst niet naar specifieke jurisprudentie, RW.

[7] De rechtbank benoemt niet concreet waaruit de veranderde rechtsregels en opvattingen

hebben bestaan, RW.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 15-03-2023

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2023:2170

Zaaknummer: C/10/623257 / HA ZA 21-703

Rechters: J.F. Koekebakker

Advocaten: C.C. Berends en D. Zwartjens

Wetsartikelen: 6:162 BW en 3:310 BW

RECHTSPRAAK

Brief burgemeester waarin aanbieder wordt bericht te zijn uitgesloten van inkoopnetwerk voor de Wmo 2015 is geen besluit.

Brief burgemeester waarin aanbieder wordt bericht te zijn uitgesloten van inkoopnetwerk voor de Wmo 2015 is geen besluit.

Feiten

Appellante heeft zich tot de gemeente Ede gewend om haar onderneming, ZZPZorgthuis, aan te melden bij het inkoopnetwerk voor de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015). Bij brief van 31 oktober 2018 (brief) heeft de burgemeester van de gemeente Ede appellante bericht dat ZZP-Zorgthuis is uitgesloten van het inkoopnetwerk voor de Wmo 2015.

De burgemeester heeft het bezwaar van appellante tegen de brief niet-ontvankelijk verklaard omdat geen sprake is van een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Appellante heeft bij de civiele rechter tevergeefs tegen de uitsluiting geprocedeerd.

De rechtbank (bestuursrechter) heeft het beroep tegen het bestreden besluit ongegrond verklaard. In de beroepsprocedure heeft appellante betoogd dat geen sprake is van een zuiver civielrechtelijke kwestie, waarbij de brief moet worden opgevat als een weigering om te contracteren. Er is sprake van een hybride vorm met een bestuursrechtelijk deel (het besluit op de aanvraag om toelating tot het inkoopnetwerk) en een civielrechtelijk deel (het sluiten van overeenkomsten). De brief bevat daarom een besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb.

Oordeel

De Centrale Raad heeft geoordeeld dat het betoog van appellante niet slaagt. Artikel 1:3, eerste

lid, van de Awb bepaalt dat onder een besluit wordt verstaan: een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling. Van dit laatste is hier geen sprake. Het gaat hier om civielrechtelijke overheidsinkoop van diensten. De beslissing om appellante niet tot het inkoopnetwerk toe te laten moet in dat kader worden gezien. Van een afzonderlijk bestuursrechtelijk traject met een publiekrechtelijke grondslag is geen sprake. Niet voor niets heeft de burgerlijke kortgedingrechter zich zowel in eerste aanleg als in hoger beroep bevoegd geacht om over de bewuste beslissing te oordelen. De rechtbank heeft dus terecht geoordeeld dat de in de brief neergelegde beslissing geen besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb is.

De aangevallen uitspraak wordt door de Centrale Raad bevestigd.

mr. A.H.T. van Gijssel

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 05-01-2023

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2023:21

Zaaknummer: 20 / 1611 WMO15

Rechters: B.J. van de Griend, D. Hardonk-Prins en K.H. Sanders

Advocaten: S.G. Blasweiler

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het tot tweemaal toe onjuist verstrekken van essentiële informatie kan kwalificeren als opzettelijk verstrekken van onjuiste informatie.

***Het tot tweemaal toe onjuist verstrekken van essentiële informatie kan kwalificeren als opzettelijk verstrekken van onjuiste informatie.
Het college heeft het pgb mogen intrekken en terugvorderen***

Feiten

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen (college) heeft appellante op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) laatstelijk over de periode vanaf 1 december 2017 een maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden verstrekt, te ontvangen in de vorm van een persoonsgebonden budget (pgb). Appellante heeft de ondersteuning ingekocht bij [naam].

Bij besluit van 29 november 2019, gehandhaafd bij beslissing op bezwaar van 20 maart 2020 (bestreden besluit), heeft het college het pgb met ingang van 1 december 2017 tot en met 30 september 2019 ingetrokken en de geldswaarde van het pgb tot een bedrag van € 7.810 van appellante teruggevorderd. Appellante zou opzettelijk onjuiste/onvolledige gegevens hebben verstrekt over het hoofdverblijf van [naam] in haar woning.

Het beroep van appellante tegen het bestreden besluit is ongegrond verklaard.

Oordeel

Tussen partijen is in geschil of is voldaan aan het opzetvereiste van artikel 2.4.1, eerste lid, van de Wmo 2015 en het college het pgb over de periode van 1 december 2017 tot en met 30 september 2019 (te beoordelen periode) daarom van appellante mocht terugvorderen.

De Raad heeft geoordeeld dat het college zich naar aanleiding van de onderzoeksbevindingen op het standpunt heeft mogen stellen dat appellante opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt over het hoofdverblijf van [naam] in haar woning. Er is sprake van

opzet als een betrokkene willens en wetens onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt (zie de uitspraak van 11 maart 2020, ECLI:NL:CRVB:2020:667). In het aanvraagformulier van 11 april 2017 is vermeld dat appellante met haar vier kinderen in een eengezinswoning woont. Appellante heeft verder in de zorgovereenkomst vermeld dat [naam] woont op een ander adres. Zoals de rechtbank heeft geoordeeld en door appellante niet langer wordt bestreden, is op grond van het onderzoek aannemelijk geworden dat [naam] in de te beoordelen periode zijn hoofdverblijf had in de woning van appellante. Appellante heeft dus onjuiste informatie verstrekt over het hoofdverblijf van [naam] in haar woning. Niet valt in te zien dat het tot twee keer toe onjuist verstrekken van deze essentiële informatie anders dan willens en wetens kan zijn gebeurd. De beroepsgrond van appellante dat geen sprake is van opzet, slaagt daarom niet. De uitspraak van de rechtbank wordt bevestigd.

mr. A.H.T. van Gijssel

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 01-02-2023

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2023:209

Zaaknummer: 21/2358 WMO15

Rechters: B.J. van de Griend, K.H. Sanders en N.R. Docter

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Brief met klacht over beleid bij aanbieder beschermd wonen kwalificeert als melding in zin van artikel 2.3.2, eerste lid Wmo 2015.

Brief met klacht over beleid bij aanbieder beschermd wonen kwalificeert als melding in zin van artikel 2.3.2, eerste lid Wmo 2015.

Feiten

Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem (college) heeft aan appellante op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) een maatwerkvoorziening beschermd wonen verstrekt. Appellante verblijft op grond hiervan in een accommodatie van een instelling.

Appellante heeft op 23 september 2019 aan het college een brief gestuurd. Zij heeft hierin vermeld dat de wijze waarop het leefgeld binnen de locatie van de instelling wordt uitbetaald onvoldoende recht doet aan haar zelfredzaamheid en de verdere bevordering daarvan. De instelling voldoet hiermee niet aan het doel van de Wmo 2015 en levert geen maatwerk. Dit is in strijd met de Wmo 2015. Appellante heeft het college verzocht hiertegen handhavend op te treden.

Appellante heeft op 26 november 2019 het college in gebreke gesteld wegens het niet tijdig beslissen op haar verzoek. Tevens heeft appellante beroep tegen het niet tijdig beslissen op haar verzoek ingesteld. Daarbij heeft ze de rechtbank verzocht de verbeurde dwangsom vast te stellen en te bepalen dat het college binnen twee weken moet beslissen op het verzoek op straffe van een dwangsom bij overschrijding van die termijn.

De rechtbank heeft zich bij de aangevallen uitspraak onbevoegd verklaard kennis te nemen van het beroep. De rechtbank heeft, voor zover van belang, overwogen dat meningsverschillen over het beleid bij een aanbieder geen bestuursrechtelijke aangelegenheid zijn.

Oordeel

Volgens de Centrale Raad heeft de rechtbank zich ten onrechte onbevoegd verklaard. De Centrale Raad overweegt dat uit de brief in combinatie met de verklaringen van de gemachtigde van appellante ter zitting volgt dat appellante zich tot het college heeft gewend met het signaal dat de eerder aan haar verstrekte maatwerkvoorziening beschermd wonen geen passende bijdrage levert aan het voorzien in haar behoefte aan beschermd wonen en aan het realiseren van een situatie waarin zij in staat wordt gesteld zich zo snel mogelijk weer op eigen kracht te handhaven in de samenleving. De brief kwalificeert daarom als een melding als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid van de Wmo 2015. Dit betekent dat het college onderzoek had moeten verrichten, waarna appellante na zes weken een aanvraag had kunnen indienen.

Het college heeft volgens de Centrale Raad ten onrechte geen onderzoek verricht en appellante heeft zes weken na de brief geen aanvraag ingediend. Hierdoor is de beslistermijn van artikel 2.3.5, tweede lid, van de Wmo 2015 nog niet aangevangen. Dit betekent dat appellante het college te vroeg in gebreke heeft gesteld. De rechtbank had het beroep niet tijdig beslist daarom niet-ontvankelijk moeten verklaren.

De Centrale Raad vernietigt de uitspraak en verklaart het beroep niet tijdig beslist niet-ontvankelijk.

mr. A.H.T. van Gijssel

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 02-02-2023

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2023:247

Zaaknummer: 20 / 1509 WMO15

Rechters: L.M. Tobé, D.S. de Vries en K.H. Sanders

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Wvggz. De Wvggz biedt in beginsel geen grondslag voor gedwongen anticonceptie.

Wvggz. De Wvggz biedt in beginsel geen grondslag voor gedwongen anticonceptie, gelet op artikel 8 EVRM. Dat is slechts anders als een zwangerschap voor betrokkene medisch onverantwoord is omdat zwangerschap of bevalling zelf een aanzienlijk risico op levensgevaar of op ernstig lichamelijk letsel of ernstige psychische schade voor de betrokkene meebrengt, en het voorkomen van een zwangerschap daarom noodzakelijk is. Vernietiging en terugverwijzing.

Feiten

De rechtbank heeft ten aanzien van betrokkene een zorgmachtiging verleend, waaronder het toedienen van medicatie en het verrichten van medische controles, alsook het aanbrengen van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten, die tot gevolg hebben dat betrokkene iets moet doen of nalaten, waaronder het gebruik van communicatiemiddelen (te weten: accepteren van Implanon of andere langdurige anticonceptie).

Ter beoordeling ligt voor of tot de vormen van verplichte zorg waarvoor op grond van de Wvggz een rechterlijke machtiging kan worden gegeven, het gedwongen toepassen van anticonceptiemiddelen behoort, in het bijzonder artikel 3:2 lid 2 sub a en/of h Wvggz.

Oordeel

De Hoge Raad overweegt dat artikel 8 EVRM onder meer het recht beschermt om over het eigen lichaam te beschikken en keuzes te maken rond het stichten van een gezin, waaronder het recht om zelf te beslissen om al dan niet zwanger te worden en om wel of niet genetisch ouder te worden. De aan artikel 8 EVRM te ontlelen rechten en vrijheden zijn niet absoluut: zij kunnen beperkt worden als dat noodzakelijk is in een democratische samenleving in het belang van, onder meer, de bescherming van de gezondheid en de rechten en vrijheden van anderen (art. 8 lid 2 EVRM). Daartoe is vereist dat de beperking bij wet is voorzien, en voldoet

aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid. Het vereiste dat de beperking bij wet is voorzien houdt mede in dat de beperking daaruit met een in de gegeven omstandigheden redelijke mate van voorzienbaarheid voortvloeit.

Of op het recht van artikel 8 EVRM inbreuk moet worden gemaakt is aan de wetgever. In de wet noch de parlementaire geschiedenis is aandacht besteed aan de vraag of het gedwongen toepassen van anticonceptiemiddelen kan gelden als vorm van verplichte zorg onder de Wvggz. Dat betekent dat de Wvggz in beginsel geen wettelijke grondslag biedt voor gedwongen anticonceptie. In het bijzonder biedt de Wvggz geen wettelijke grondslag voor het verplicht toepassen van anticonceptiemiddelen ter voorkoming van zogenoemd onverantwoord ouderschap of van ernstige nadelen die voor de betrokkene zouden zijn verbonden, niet zozeer aan de zwangerschap of de bevalling zelf, maar aan het krijgen van een kind. De Wvggz biedt evenmin een grondslag voor verplichte anticonceptie ter voorkoming van ernstig nadeel voor een toekomstig kind.

Gedwongen anticonceptie is slechts onder omstandigheden mogelijk in een situatie waarin een zwangerschap voor de betrokkene medisch onverantwoord is omdat de zwangerschap of de bevalling zelf een aanzienlijk risico op levensgevaar of op ernstig lichamelijk letsel of ernstige psychische schade voor de betrokkene meebrengt, en waarin het voorkomen van een zwangerschap daarom noodzakelijk is. Het gaat dan om de vorm van 'het toedienen van medicatie dan wel het verrichten van andere medische handelingen en therapeutische maatregelen ter behandeling van een psychische stoornis, dan wel vanwege die stoornis, ter behandeling van een somatische aandoening' als bedoeld in artikel 3:2 lid 2, onder a, Wvggz.

Het rechterlijk oordeel dat stelt dat aan bovengenoemde voorwaarden is voldaan moet aan hoge motiveringseisen voldoen.

In de beschikking waartegen cassatie werd ingesteld had de rechtbank niet vastgesteld dat een zwangerschap of bevalling zelf een aanzienlijk risico op levensgevaar, ernstig lichamelijk letsel of ernstige psychische schade voor betrokkene meebrengt, zodat er geen grondslag was voor gedwongen anticonceptie.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking en verwijst het geding terug.

mr. J.F. Groen

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-12-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1850

Zaaknummer: 22/01492

Rechters: H.M. Wattendorff, A.E.B. ter Heide, S.J. Schaafsma, F.R. Salomons en G.C. Makkink

Advocaten: C. Reijntjes-Wendenburg

Wetsartikelen: 3:2 Wvggz en 8 EVRM

RECHTSPRAAK

Wvggz. Als betrokkene de toegevoegde advocaat weigert, dient de rechtbank te onderzoeken of betrokkene bijstand van een andere advocaat wenst en dat vast te leggen. Afstand van elke rechtsbijstand mag slechts onder omstandigheden worden aangenomen.

Wvggz. Als betrokkene de aan hem toegevoegde advocaat weigert, dient de rechtbank te onderzoeken of betrokkene bijstand van een andere advocaat wenst en dat vast te leggen. De afstand van elke rechtsbijstand mag slechts onder omstandigheden worden aangenomen. Vernietiging en terugverwijzing.

Feiten

Ten aanzien van betrokkene is een zorgmachtiging verleend. Tijdens de mondelinge behandeling heeft betrokkene uitdrukkelijk de juridische bijstand van de aan hem toegevoegde advocaat geweigerd, waarop de advocaat de zaal heeft verlaten en betrokkene zelf het woord heeft gevoerd.

Centraal staat de vraag of de rechter in dit geval dient te onderzoeken of betrokkene toevoeging van een andere advocaat wenst en of hij het resultaat van dat onderzoek in de beschikking moet opnemen.

Oordeel

Onder verwijzing naar artikel 1:7 lid 1 sub a Wvggz overweegt de Hoge Raad dat een met de kwetsbare positie van de betrokkene strokende uitleg van deze bepaling, in verbinding met artikel 1:7 lid 3 Wvggz en artikel 44 lid 2 Sv, meebrengt dat indien de betrokkene te kennen geeft niet (meer) door de toegevoegde advocaat te willen worden bijgestaan, de rechter dient te onderzoeken of de betrokkene toevoeging van een andere advocaat wenst. De rechter dient in zijn beschikking van het resultaat van dit onderzoek te doen blijken (

ECLI:NL:HR:2022:1214, r.o. 3.2).

Voor het geval een betrokkene elke bijstand van een advocaat weigert, overweegt de Hoge Raad als volgt overeenkomstig zijn op artikel 8 lid 3 Wet Bopz (oud) betrekking hebbende rechtspraak (ECLI:NL:HR:2018:146, r.o. 3.5), die haar betekenis voor de toepassing van artikel 1:7 Wvggz heeft behouden. Het doen van afstand van het recht op rechtsbijstand is als zodanig niet onverenigbaar met artikel 1:7 Wvggz, noch met artikel 5 EVRM. In zaken als de onderhavige, waarin het gaat om de onvrijwillige opname in een accommodatie van veelal kwetsbare personen met een psychische stoornis, mag afstand van het recht op rechtsbijstand evenwel niet te snel worden aangenomen. Die afstand mag alleen dan worden aangenomen als de betrokkene zijn wil daartoe in vrijheid heeft kunnen bepalen, die wil ondubbelzinnig kan worden vastgesteld, mede gelet op een mogelijke stoornis, en het doen van afstand in verhouding staat tot het belang van het recht dat daarmee wordt prijsgegeven.

In dit geval bleek van een dergelijk onderzoek niet uit de beschikking of het proces-verbaal van dit onderzoek door de rechtbank. De Hoge Raad vernietigt daarop de beschikking en wijst het geding terug.

mr. J.F. Groen

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-12-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1837

Zaaknummer: 22/03303

Rechters: C.H. Sieburgh, A.E.B. ter Heide en S.J. Schaafsma

Advocaten: J.A.J. Leeman

Wetsartikelen: 1:7 Wvggz

RECHTSPRAAK

Klachtzaak Wvggz. Aan betrokkene is verkeerde medicatie verstrekt. Handelen psychiater is onbegrijpelijk. Klacht gegrond en symbolische schadevergoeding van € 25.

Klachtzaak Wvggz. Aan betrokkene is verkeerde medicatie verstrekt, waardoor het vertrouwen in de behandelrelatie is geschaad. De rechtbank vindt het handelen van de psychiater onbegrijpelijk. De rechtbank verklaart het klachtonderdeel gegrond en kent een schadevergoeding van € 25 toe.

Feiten

Ten aanzien van betrokkene is een crisismaatregel genomen, in aansluiting waarop een zorgmachtiging is verleend. De klacht van betrokkene tegen de toepassing van een aantal verplichte zorgvormen, waaronder met name het toedienen van (verkeerde) medicatie, is door de klachtencommissie ongegrond verklaard.

Oordeel

De rechtbank is van oordeel dat betrokkene voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat de instelling een fout heeft gemaakt door aan haar verkeerde medicatie te verstrekken en dat daardoor het vertrouwen in de behandelrelatie is geschaad. Vaststaat dat de psychiater zowel schriftelijk als mondeling aan de klachtencommissie heeft erkend dat er verkeerde medicatie aan betrokkene is verstrekt en dat hiervoor tijdens de opname excuses is aangeboden. Dat blijkt ook uit een WhatsAppbericht van een medewerker van de afdeling Interne Geneeskunde van het OLVG. De rechtbank acht het onbegrijpelijk dat de psychiater op dit standpunt is teruggekomen in deze klachtzaak. De rechtbank verklaart dit klachtonderdeel gegrond.

De overige klachtonderdelen zijn ongegrond.

De rechtbank overweegt dat nu sprake is van een gegronde klacht, er een grondslag is voor een

vordering tot schadevergoeding. De rechtbank overweegt dat het onduidelijk is hoeveel dagen verkeerde medicatie aan betrokkene is verstrekt. De rechtbank kan dit niet herleiden uit de overgelegde medicatielijsten en bovendien zijn deze niet compleet. Gelet hierop en het feit dat betrokkene heeft aangegeven dat het haar om het principe gaat, zal de rechtbank de schade symbolisch vaststellen op een totaalbedrag € 25 ten laste van de zorgaanbieder.

De rechtbank verklaart klachtonderdeel 1 gegrond en veroordeelt de zorgaanbieder tot betaling van een schadevergoeding van € 25.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 29-11-2022

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2022:6993

Zaaknummer: C/13/722053 / FA RK 22-5302

Rechters: H.P.E. Has

Advocaten: A.S. Kamphuis

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Klachtzaak Wvggz. Verplichte toediening van medicatie voldoet aan de voorwaarden voor verplichte zorg. Ongegrond.

Klachtzaak Wvggz. Verplichte toediening van medicatie voldoet aan de voorwaarden voor verplichte zorg. Ongegrond.

Feiten

Aan betrokkene is een zorgmachtiging verleend. De klachtencommissie heeft de klacht van betrokkene over de verplichte toediening van medicatie ongegrond verklaard.

Oordeel

De rechtbank overweegt dat is gebleken dat verzoeker zorgmijdend is en afspraken niet goed nakomt, waardoor het depot niet altijd tijdig wordt toegediend. Als gevolg hiervan loopt verzoeker het risico opnieuw te decompenseren in een psychotisch toestandsbeeld, waarbij vanuit het verleden bekend is dat deze decompensaties gepaard gaan met verbale en fysieke agressie richting anderen. Ook bestaat het risico op victimisatie.

Hoewel de rechtbank zich aansluit bij het oordeel van de klachtencommissie dat verzoeker op dit moment min of meer bereid is de medicatie te accepteren, blijken er geen mogelijkheden meer voor het toedienen van de medicatie op basis van vrijwilligheid gelet op de toenemende ambivalentie die verzoeker – al dan niet onder invloed van de huisgenoot – toont ten aanzien van de noodzaak tot het accepteren van het depot.

De rechtbank oordeelt dat is voldaan aan de voorwaarden voor de verplichte toediening van de medicatie, waarbij de rechtbank tevens van oordeel is dat de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid in acht zijn genomen. De rechtbank verklaart de klacht ongegrond.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 02-11-2022

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2022:12767

Zaaknummer: C/09/637191 / FA RK 22-7191

Rechters: M.F. Baaij

Advocaten: E.A.E.G.J. Libosan

Wetsartikelen: 10:7 Wvggz, 3:1 Wvggz en 3:3 Wvggz

RECHTSPRAAK

Klachtzaak Wvggz. Dunne grens tussen drang en dwang. In dit geval was sprake van vrijwilligheid bij depotmedicatie. Vrijwillige zorg is geen klachtgrond. Klacht ongegrond.

Klachtzaak Wvggz. Uit de dagrapporten en verklaringen leidt de rechtbank af dat betrokkene heeft ingestemd met de depotmedicatie. Dunne grens tussen drang en dwang, maar in dit geval was sprake van vrijwilligheid. Over vrijwillige zorg kan op grond van artikel 10:3 Wvggz niet worden geklaagd. Klacht ongegrond.

Feiten

Ten aanzien van betrokkene is een zorgmachtiging verleend, waaronder voor het toedienen van medicatie.

De klachtencommissie heeft de klacht van betrokkene tegen de dwangmedicatie, zonder dat deze verplichte zorg is aangezegd of gemotiveerd, en zonder dat sprake is van vrijwillige toediening, niet-ontvankelijk verklaard. De klachtencommissie overwoog dat de toediening werd gezien als vorm van vrijwillige zorg waartegen betrokkene zich niet verzette. Er was weliswaar geen keuzevrijheid, maar betrokkene had voldoende ruimte om wel of niet in te stemmen, aldus de klachtencommissie. De toediening van de depotmedicatie dient beoordeeld te worden als zijnde zorg waarmee verzoekster vrijwillig ingestemd heeft en deze zorg is passend binnen de zorgmachtiging, zodat een procedure ex artikel 8:9 Wvggz achterwege kon blijven. Over vrijwillige zorg kan niet worden geklaagd (art. 10:3 Wvggz).

Oordeel

De rechtbank begrijpt dat de klacht ziet op de klachtgrond van artikel 10:3 lid 1 sub f Wvggz. Beoordeeld moet worden of sprake was van vrijwillige toediening van medicatie. Uit de dagrapporten en toelichtingen leidt de rechtbank af dat betrokkene geen verzet heeft getoond tegen de toediening van de depotmedicatie op 19 mei 2022. Ondanks dat betrokkene verklaart

dwang te hebben ervaren, had zij tijdens deze bezoeken ruimte om zelfstandig een besluit te nemen over het wel of niet accepteren van de medicatie op dat moment. Hiervan maakte betrokkene toen geen gebruik. En hoewel de rechtbank invoelbaar acht dat het raakvlak tussen drang en dwang dun is, had het op de weg van betrokkene gelegen om haar verzet te uiten als zij het niet eens was met de toediening van depotmedicatie. Daartoe had zij ook tweemaal de ruimte gekregen. De zorgverantwoordelijke heeft naar het oordeel van de rechtbank zorgvuldig gehandeld. De rechtbank concludeert evenals de klachtencommissie dat sprake was van vrijwillige zorg, waarover niet kan worden geklaagd.

De rechtbank verklaart de klacht ongegrond en wijst het verzoek tot schadevergoeding af.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 05-10-2022

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2022:6621

Zaaknummer: C/02/400169 / FA RK 22/3454

Rechters: J. van Oijen

Advocaten: J.J. Bronsveld

Wetsartikelen: 10:3 Wvggz, 10:7 Wvggz en 8:9 Wvggz

RECHTSPRAAK

Klachtzaak Wvggz. Een Wlz-indicatie is geen grondslag voor het verlenen van verplichte zorg als bedoeld in de Wvggz.

Klachtzaak Wvggz. Een Wlz-indicatie is geen grondslag voor het verlenen van verplichte zorg als bedoeld in de Wvggz. Klacht had gegrond moeten worden verklaard. Vernietiging en terugverwijzing.

Feiten

Bij beschikking van 2 maart 2021 heeft de rechtbank ten aanzien van betrokkene een zorgmachtiging verleend, geldend tot en met 2 maart 2022, voor verschillende vormen van verplichte zorg, waaronder 'beperken van de bewegingsvrijheid voor de duur van maximaal vier maanden' en 'opnemen in een accommodatie voor de duur van maximaal vier maanden'.

Vanaf 15 maart 2021 is betrokkene op vrijwillige basis opgenomen in een accommodatie van de zorgaanbieder. Op 14 mei 2021 is aan betrokkene een beschermd wonen indicatie op grond van de Wet langdurige zorg (hierna: Wlz) verleend.

Op 13 april 2021 heeft de zorgverantwoordelijke besloten om voor vier maanden verplichte zorg aan betrokkene te gaan verlenen in de vorm van het beperken van de bewegingsvrijheid en het opnemen in een accommodatie.

Op 25 november 2021 heeft de klachtencommissie de klacht van betrokkene tegen, onder meer, het besluit tot het verlenen van verplichte zorg in de vorm van opname in een accommodatie, ongegrond verklaard.

Op 28 december 2021 heeft de rechtbank de zorgmachtiging gewijzigd in die zin dat gedurende de verdere looptijd daarvan, tot en met 2 maart 2022, ook verplichte zorg in de vorm van het beperken van de bewegingsvrijheid en het opnemen in een accommodatie mag worden toegepast (dus zonder dat de duur daarvan gemaximeerd is).

De rechtbank heeft de klacht tegen (het voortduren van) de opname in een accommodatie

ongeground verklaard en het verzoek om schadevergoeding afgewezen. De rechtbank overwoog dat betrokkene vanaf 14 mei 2021, de datum waarop zij een Wlz-indicatie kreeg, op die indicatie heeft verbleven in de instelling en niet langer op grond van een verplichte opname ingevolge de Wvggz. Voor het verblijf is betrokkene ook een eigen bijdrage aan het CAK verschuldigd, hetgeen niet het geval zou zijn bij gedwongen opname. De rechtbank oordeelde dat er dus geen sprake was van onvrijwillige opname in de periode na het verstrijken van de vier maanden (zie de eerste zorgmachtiging).

Oordeel Hoge Raad

De Hoge Raad overwoog dat uit de feiten bleek dat betrokkene aanvankelijk vrijwillig in de accommodatie verbleef en vanaf 13 april op grond van de (eerste) zorgmachtiging.

Na afloop van de in die zorgmachtiging opgenomen termijn van vier maanden heeft betrokkene verzocht om opheffing van de verplichte zorg, welk verzoek de geneesheer-directeur heeft afgewezen. Op 28 december 2021 heeft de rechtbank de zorgmachtiging gewijzigd in die zin dat de beperking tot vier maanden van de duur van verplichte zorg in de vorm van 'beperken van de bewegingsvrijheid' en 'opnemen in een accommodatie' is vervallen. In de periode tussen 13 augustus 2021 en 28 december 2021 bood de zorgmachtiging dus geen grondslag voor het gedwongen opnemen van betrokkene (zie art. 8:7 lid 2 jo. 3:1 Wvggz). Daarmee is er ook grond voor toekenning van schadevergoeding.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst het geding terug.

mr. J.F. Groen

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-11-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1582

Zaaknummer: 22/01870

Rechters: M.V. Polak, T.H. den Tanja-van Broek, H.M. Wattendorff, F.R. Salomons en G.C. Makkink

Advocaten: M.A.M. Wagemakers

Wetsartikelen: 10:7 Wvggz, 3:1 Wvggz en 8:7 Wvggz

RECHTSPRAAK

Wvggz. Het verwerpen van het beroep van de advocaat op wilsbekwaam verzet is ontoereikend gemotiveerd. Vernietiging en terugverwijzing.

Wvggz. Het verwerpen van het beroep van de advocaat op wilsbekwaam verzet is ontoereikend gemotiveerd. Vernietiging en terugverwijzing.

Feiten

De rechtbank heeft ten aanzien van betrokkene een zorgmachtiging verleend. Tijdens de mondelinge behandeling had de advocaat een beroep gedaan op wilsbekwaam verzet ten aanzien van de medicatie. De rechtbank heeft daarop overwogen de kans op ernstig nadeel zo hoog in te schatten dat een geslaagd beroep op wilsbekwaam verzet niet tot de mogelijkheden behoort.

Oordeel

De Hoge Raad overweegt dat uit artikel 2:1 lid 6, aanhef en onder b, Wvggz volgt dat wilsbekwaam verzet moet worden gerespecteerd indien de psychische stoornis alleen voor de betrokkene zelf een aanmerkelijke kans op schade veroorzaakt, tenzij acuut levensgevaar voor de betrokkene dreigt. Hiermee is beoogd – overeenkomstig internationale verplichtingen – tot uitdrukking te brengen dat evenveel waarde gehecht wordt aan de eigen mening en instemming van een wilsbekwame persoon met een psychische stoornis als aan die van een wilsbekwame persoon zonder psychische stoornis (vgl. HR 4 februari 2022, ECLI:NL:HR:2022:123, r.o. 3.1.3). Uit die motivering blijkt niet ondubbelzinnig dat de rechtbank heeft beoordeeld of zonder gedwongen medicatie acuut levensgevaar voor betrokkene dreigt. De door de rechtbank gegeven motivering voor de verwerping van het beroep op wilsbekwaam verzet is daarmee ontoereikend.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst het geding terug.

mr. J.F. Groen

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-10-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1466

Zaaknummer: 22/02335

Rechters: T.H. den Tanja-van Broek, H.M. Wattendorff en G.C. Makkink

Advocaten: E.F.A. Linssen-van Rossum

Wetsartikelen: 2:1 Wvggz

RECHTSPRAAK

Wvggz. Onvoldoende gemotiveerd dat het alcoholgebruik een psychische stoornis in de zin van de Wvggz en de rechtspraak van de Hoge Raad is. Vernietiging en terugverwijzing.

Wvggz. De rechtbank heeft onvoldoende gemotiveerd dat het alcoholgebruik een psychische stoornis in de zin van de Wvggz en de rechtspraak van de Hoge Raad is. Vernietiging en terugverwijzing.

Feiten

De rechtbank heeft ten aanzien van betrokkene een zorgmachtiging verleend. De rechtbank heeft daarbij overwogen van oordeel te zijn dat voldoende is gebleken dat sprake is van ernstig nadeel, door het bestaan van of het aanzienlijke risico op ernstig lichamelijk letsel en ernstige verwaarlozing. De wijkverpleegkundige maakt zich in toenemende mate zorgen over de invloed van alcoholgebruik door betrokkene op zijn diabetes en zelfzorg. Het ernstige vermoeden bestaat dat dit nadeel wordt veroorzaakt door gedrag van betrokkene dat voortvloeit uit een psychische stoornis. Bij betrokkene is sprake van een stoornis in het gebruik van alcohol en een ernstig vermoeden van een neurocognitieve stoornis als gevolg van alcoholgebruik. Neurocognitief onderzoek is nog niet verricht.

Oordeel

De Hoge Raad overweegt dat verslaving aan middelen als alcohol en drugs op zichzelf niet tot toepassing van de Wvggz kan leiden. Er moet om tot toepassing van de Wvggz te komen sprake zijn van een psychische stoornis van zodanige ernst dat het denken, voelen, willen, oordelen en doelgericht handelen daardoor zo ingrijpend worden beïnvloed dat de betrokkene het veroorzaakte gevaar niet kan worden toegerekend, omdat de stoornis de gevaarvolle daden van de betrokkene overwegend beheerst. Deze psychische stoornis kan voortvloeien uit of samenhangen met de verslaving aan middelen. Het kan ook gaan om een van de verslaving losstaande psychische stoornis van andere aard ('comorbiditeit'), vgl. ECLI:NL:HR:2022:559.

De rechtbank heeft overwogen dat sprake is van ernstig nadeel en dat het ernstige vermoeden bestaat dat dit nadeel wordt veroorzaakt door gedrag van betrokkene dat voortvloeit uit een neurocognitieve stoornis als gevolg van alcoholgebruik. Zij heeft niet vastgesteld dat bij betrokkene een psychische stoornis aanwezig is, noch ligt een dergelijke vaststelling besloten in de overwegingen van de rechtbank, gelezen in verband met de medische verklaring.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst het geding terug voor verdere behandeling en beslissing.

mr. J.F. Groen

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-10-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1433

Zaaknummer: 22/02352

Rechters: C.E. Du Perron, C.H. Sieburgh en K. Teuben

Advocaten: G.E.M. Later

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Schadevergoeding Wvggz. Zorgmachtiging door de Hoge Raad vernietigd. Betrokkene heeft achteraf gezien 172 dagen zonder juridische titel verbleven bij de accommodatie. Staat erkent aansprakelijkheid. Verzoek jegens zorgaanbieder afgewezen.

Schadevergoeding Wvggz. Zorgmachtiging door de Hoge Raad vernietigd. Betrokkene heeft achteraf gezien 172 dagen zonder juridische titel verbleven bij de accommodatie. Staat erkent aansprakelijkheid. Verzoek jegens zorgaanbieder afgewezen.

Feiten

Ten aanzien van verzoeker is een zorgmachtiging verleend op grond van artikel 2.3 lid 1 Wfz jo. 6:5 sub a Wvggz, met een geldigheidsduur tot en met 5 augustus 2021.

Bij beschikking van 26 juli 2021 heeft de rechtbank een aansluitende zorgmachtiging verleend. De Hoge Raad heeft deze beschikking vernietigd, omdat de medische verklaring niet door de onafhankelijke psychiater, die de verklaring opstelde, ondertekend is. Bij beschikking van 9 februari 2022 heeft de rechtbank het verzoek om een aansluitende zorgmachtiging afgewezen.

Betrokkene verzoekt de rechtbank te bepalen dat de officier van justitie in strijd heeft gehandeld met artikel 5.17 lid 3 jo. 5.7 tot en met 5.11 Wvggz en aan hem een billijke schadevergoeding toe te kennen. Betrokkene stelt daartoe dat hij schade heeft geleden, nu hij gedurende 173 dagen verplichte zorg heeft ontvangen, terwijl daartoe geen juridische titel bestond. De officier van justitie had, gelet op de uitspraak van de Hoge Raad van 16 juli 2021 (ECLI:NL:HR:2021:1143) moeten weten dat de medische verklaring, waarop de beslissing van de rechtbank van

26 juli 2021 is gegrond, niet aan de wettelijke en juridische maatstaven voldeed, gelet op het ontbreken van een handtekening van de onafhankelijke psychiater.

Oordeel

De rechtbank stelt vast dat betrokkene 172 dagen zonder juridische titel in de accommodatie heeft verbleven.

Anders dan de zorgaanbieder, is de rechtbank van oordeel dat de zorgaanbieder op basis van artikel 8:7 lid 3 Wvvgz wel aansprakelijk is, omdat er, achteraf gebleken, verplichte zorg is verleend zonder juridische titel. Ook de geneesheer-directeur heeft derhalve de wet niet in acht genomen, waardoor er een juridische grondslag is om schadevergoeding te verzoeken. De rechtbank is van oordeel dat de zorgaanbieder zich niet kan verschuilen achter de rug van de officier van justitie. De geneesheer-directeur heeft hierin een zelfstandige rol en had van de jurisprudentie op de hoogte moeten zijn en zo nodig actie moeten ondernemen. De zorgaanbieder is echter verplichte zorg blijven verlenen.

De Staat erkent aansprakelijk te zijn voor de door de officier van justitie ten onrechte verzochte en de door de rechtbank ten onrechte verleende zorgmachtiging en heeft aangegeven dat verzoeker recht heeft op een billijke vergoeding ter zake van de door hem geleden (im)materiële schade. Daarnaast is verzocht om schadevergoeding ten laste van de zorgaanbieder. De advocaat heeft tijdens de mondelinge behandeling uitdrukkelijk toegelicht dat het niet de bedoeling is dat verzoeker tweemaal zijn schade vergoed krijgt. Nu de rechtbank in de schadevergoedingszaak ten laste van de Staat een billijke schadevergoeding vastgesteld heeft, is er voor de rechtbank geen aanleiding om ook een schadevergoeding vast te stellen ten laste van de zorgaanbieder. De rechtbank wijst dat verzoek dan ook af.

Zie ook: ECLI:NL:RBOBR:2022:4480 voor het verzoek om schadevergoeding ten laste van de Staat.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 12-10-2022

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2022:4481

Zaaknummer: C/01/382734 / FA RK 22-2430

Rechters: E.C.M. de Klerk

Advocaten: G.H.M. van Laarhoven

Wetsartikelen: 10:12 Wvvgz en 5:17 Wvvgz

RECHTSPRAAK

Schadevergoeding Wvggz. Zorgmachtiging door de Hoge Raad vernietigd. Betrokkene heeft achteraf gezien 172 dagen zonder juridische titel verbleven bij de accommodatie. Immateriële en materiële schadevergoeding.

Schadevergoeding Wvggz. Zorgmachtiging door de Hoge Raad vernietigd. Betrokkene heeft achteraf gezien 172 dagen zonder juridische titel verbleven bij de accommodatie. Rechtbank acht € 75 per dag billijk als immateriële schadevergoeding (€ 12.900) en € 5.332,62 als materiële schadevergoeding voor geleden inkomstenverlies.

Feiten

Ten aanzien van verzoeker is een zorgmachtiging verleend op grond van artikel 2.3 lid 1 Wfz jo. 6:5 sub a Wvggz, met een geldigheidsduur tot en met 5 augustus 2021.

Bij beschikking van 26 juli 2021 heeft de rechtbank een aansluitende zorgmachtiging verleend. De Hoge Raad heeft deze beschikking vernietigd, omdat de medische verklaring niet door de onafhankelijke psychiater, die de verklaring opstelde, ondertekend is. Bij beschikking van 9 februari 2022 heeft de rechtbank het verzoek om een aansluitende zorgmachtiging afgewezen.

Betrokkene verzoekt de rechtbank te bepalen dat de officier van justitie in strijd heeft gehandeld met artikel 5.17 lid 3 jo. 5.7 tot en met 5.11 Wvggz en aan hem een billijke schadevergoeding toe te kennen. Betrokkene stelt daartoe dat hij schade heeft geleden, nu hij gedurende 173 dagen verplichte zorg heeft ontvangen, terwijl daartoe geen juridische titel bestond. De officier van justitie had, gelet op de uitspraak van de Hoge Raad van 16 juli 2021 (ECLI:NL:HR:2021:1143) moeten weten dat de medische verklaring, waarop de beslissing van de rechtbank van

26 juli 2021 is gegrond, niet aan de wettelijke en juridische maatstaven voldeed, gelet op het ontbreken van een handtekening van de onafhankelijke psychiater.

Oordeel

De rechtbank stelt vast dat betrokkene 172 dagen zonder juridische titel in de accommodatie heeft verbleven.

De Staat erkent aansprakelijk te zijn voor de ten onrechte verleende zorgmachtiging, dus betrokkene heeft recht op een billijk schadevergoeding. De rechtbank sluit daarvoor niet aan bij de richtlijnen uit het strafrecht, omdat de beperkingen van betrokkene niet te vergelijken zijn met die in een penitentiaire inrichting en sommige beperkingen door de reclassering en niet door de zorgaanbieder zijn opgelegd. De rechtbank acht een dagvergoeding van € 75 als genoegdoening voor de geleden immateriële schade billijk. De rechtbank zal de Staat daarom veroordelen tot het betalen van een bedrag van € 12.900 (172 dagen x € 75) aan verzoeker.

Tussen partijen is niet in geschil dat verzoeker materiële schade heeft geleden van € 43,71 per werkdag, omdat hij door de verplichte opname niet in staat was zijn werkzaamheden te hervatten en dus inkomsten gederfd heeft. De rechtbank veroordeelt de Staat tot het betalen van een bedrag van € 5.332,62 (122 dagen x € 43,71) aan betrokkene, zijnde een aanvulling op zijn ziektewetuitkering ter compensatie van het geleden inkomstenverlies.

Zie ook: ECLI:NL:RBOBR:2022:4481.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 12-10-2022

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2022:4480

Zaaknummer: C/01/382738 / FA RK 22-2432

Rechters: E.C.M. de Klerk

Advocaten: G.H.M. van Laarhoven

Wetsartikelen: 6:95 BW, 6:96 BW en 6:106 BW

RECHTSPRAAK

Klachtzaak Wvggz. Beslissing tot depotmedicatie onvoldoende onderbouwd in het licht van artikel 2:1 lid 6 sub b Wvggz. Rechtbank kent schadevergoeding toe van € 200 per depotmedicatie; in totaal € 600.

Klachtzaak Wvggz. Beslissing tot depotmedicatie onvoldoende onderbouwd in het licht van artikel 2:1 lid 6 sub b Wvggz. Omdat de zorgaanbieder geen verweer tegen de beslissing van de klachtencommissie heeft gevoerd staat de gegronde klacht vast. De rechtbank kent een schadevergoeding toe van € 200 per depotmedicatie; in totaal € 600.

Feiten

Ten aanzien van betrokkene is een zorgmachtiging verleend, waarin onder andere ‘het toedienen van medicatie’ is opgenomen als vorm van verplichte zorg. Op 14 juni 2022 heeft de zorgverantwoordelijke op grond van artikel 8:9 Wvggz een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg genomen onder andere ten aanzien van het toedienen van medicatie.

De betrokkene heeft zich over deze beslissing beklagd. De klachtencommissie heeft de klacht gegrond verklaard, omdat onvoldoende onderbouwd was dat zich een situatie als bedoeld in artikel 2:1 lid 6 sub b Wvggz voordeed. Het verzoek om schadevergoeding is afgewezen als zijnde onvoldoende onderbouwd.

Oordeel

De rechtbank overweegt dat betrokkene primair beroep heeft ingesteld tegen (slechts) de beslissing om geen schadevergoeding toe te kennen. Volgens Hoge Raad 1 april 2022 (ECLI:NL:HR:2022:1042) strekt een verzoekschrift als bedoeld in artikel 10:7 lid 1 Wvggz echter tot het verkrijgen van een beslissing over de klacht. De onderhavige beslissing van de klachtencommissie ziet zowel op de klacht als op de toekenning van schadevergoeding. Dit is anders indien partijen ondubbelzinnig te kennen geven dat zij ten aanzien van bepaalde

geschilpunten waarover de klachtencommissie heeft beslist, geen beslissing van de rechtbank verlangen. In dit geval heeft de zorgaanbieder schriftelijk noch ter zitting verweer gevoerd tegen de beslissing van de klachtencommissie over de klacht, zodat de rechtbank de beslissing zal eerbiedigen. Daarmee staat vast dat de zorgaanbieder de wet niet in acht heeft genomen.

Wel verschillen partijen van mening over de toe te kennen schadevergoeding. De rechtbank is van oordeel dat verzoeker voldoende heeft gemotiveerd dat hij vanwege het niet in acht nemen van de wet bij het toedienen van depotmedicatie immateriële schade heeft geleden. Met het toedienen van depotmedicatie tegen iemands wil wordt inbreuk gemaakt op iemands lichamelijke integriteit en dat levert per definitie immateriële schade op.

De rechtbank houdt bij de vaststelling van de hoogte van de schadevergoeding rekening met de ernst van de onrechtmatigheid en vooral met de gevolgen hiervan voor verzoeker. Als gevolg van de beslissing van de zorgverantwoordelijke is drie keer depotmedicatie toegediend aan betrokkene. De rechtbank kent op grond hiervan per inbreuk op de lichamelijke integriteit een bedrag van € 200 toe. Daarmee komt het aan verzoeker toe te kennen bedrag aan schadevergoeding op € 600.

Gelet op het feit dat er geen proceskostenveroordeling is gevraagd en gelet op de aard van de procedure, zullen de proceskosten worden gecompenseerd in die zin dat iedere partij de eigen kosten draagt.

De rechtbank verklaart het beroep gegrond en vernietigt de beslissing van de klachtencommissie voor zover deze ziet op de schadevergoeding en bepaalt dat haar uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde gedeelte daarvan, en veroordeelt de zorgaanbieder tot betaling van een bedrag van € 600 aan verzoeker.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 07-10-2022

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2022:8461

Zaaknummer: C/10/643434 / FA RK 22-5827

Rechters: A. Buizer

Wetsartikelen: 2:1 Wvggz, 10:12 Wvggz en 10:7 Wvggz

RECHTSPRAAK

De rechter kan geen zorgmachtiging verlenen als de bevindingen van de geneesheer-directeur ontbreken. Vernietiging en terugverwijzing.

Uit het wettelijk stelsel (art. 5:17 lid 3 Wvggz) volgt dat de rechter geen zorgmachtiging kan verlenen als de bevindingen van de geneesheer-directeur ontbreken. Vernietiging en terugverwijzing.

Feiten

Ten aanzien van betrokkene is een zorgmachtiging verleend, waarna de officier van justitie heeft verzocht om een aansluitende zorgmachtiging. In het verzoekschrift van de officier van justitie staat dat de bevindingen van de geneesheer-directeur zijn ontvangen. De bevindingen zijn echter niet overgelegd. De rechtbank heeft de aansluitende zorgmachtiging verleend, en daarbij overwogen:

'Van de in het verzoekschrift genoemde vormen van zorg die zijn gebaseerd op het zorgplan, het advies van de geneesheer-directeur en hetgeen tijdens de mondelinge behandeling is besproken, acht de rechtbank de volgende vormen van verplichte zorg noodzakelijk: (...)'

Oordeel

De Hoge Raad overweegt dat artikel 5:17 lid 3 Wvggz bepaalt dat de officier van justitie bij het verzoekschrift in elk geval de onder a-g genoemde stukken voegt, waaronder (onder e) de bevindingen van de geneesheer-directeur, bedoeld in artikel 5:15 Wvggz. Uit de wetsgeschiedenis volgt dat het voorbereiden van een zorgmachtiging nauw overleg vraagt tussen de officier van justitie en de geneesheer-directeur, omdat de geneesheer-directeur het zorginhoudelijke deel van de zorgmachtiging voorbereidt en de officier van justitie het verzoekschrift opstelt en indient. Gezamenlijk dragen zij er zorg voor dat de rechter beschikt over een volledig dossier, waarin alle relevante informatie, waaronder de zorginhoudelijke, is gebundeld ten behoeve van de rechterlijke toets. Uitgangspunt is daarbij dat de officier van justitie zorg draagt voor een zo volledig mogelijk verzoekschrift waarmee de rechter op basis

van een zo breed mogelijk beeld van de betrokkene een beslissing kan nemen (*Kamerstukken II* 2015/16, 32399, nr. 25, p. 161 en 166). De Hoge Raad oordeelt dat uit het wettelijk stelsel dus volgt dat de rechter geen zorgmachtiging kan verlenen als de bevindingen van de geneesheer-directeur ontbreken.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst het geding terug naar die rechtbank ter verdere behandeling en beslissing.

mr. J.F. Groen

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-10-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1399

Zaaknummer: 22/01935

Rechters: T.H. den Tanja-van Broek, H.M. Wattendorff en G.C. Makkink

Advocaten: G.E.M. Later

Wetsartikelen: 5:17 Wvggz en 5:5 Wvggz

RECHTSPRAAK

Wijziging zorgmachtiging in verband met bevalling. Verrichten van medische controles en andere handelingen bij de bevalling, waaronder, indien geïndiceerd, een keizersnede.

***Wijziging zorgmachtiging in verband met naderende bevalling.
Gevoelig voor psychotische ontregeling, vooral bij spanning. Als
vormen van verplichte zorg worden toegevoegd het verrichten van
medische controles en andere handelingen bij de bevalling, waaronder,
indien geïndiceerd, een keizersnede.***

Feiten

Ten aanzien van betrokkene is een zorgmachtiging afgegeven.

Uit de aanvraag van de zorgverantwoordelijke, die door de geneesheer-directeur is ingediend vergezeld van zijn advies hierover, blijkt dat de in deze zorgmachtiging genoemde vormen van verplichte zorg niet (langer) volstaan, waardoor er sprake is van een (dreigende) noodsituatie als bedoeld in artikel 8:11 Wvvgz. Betrokkene is in verwachting en zal binnenkort bevallen. De opzet van de bevalling bij betrokkene is een natuurlijke vaginale bevalling. Wanneer er complicaties optreden voor betrokkene zelf en het kind, is het nodig dat de goede zorg kan worden geleverd die zij nodig hebben op het gebied van obstetrische controles. Deze zorg is noodzakelijk voor een veilige bevalling. Betrokkene is wilsonbekwaam geacht, waardoor zij niet in staat is tot een redelijke waardering van haar belangen ter zake. Dit zal temeer gelden bij ingrijpen bij de bevalling, waarbij de voor- en nadelen tegen elkaar afgewogen moeten worden. Betrokkene is gevoelig voor psychotische ontregeling, en het risico daarop wordt sterk vergroot door de spanning en pijn die met een bevalling gepaard (kunnen) gaan.

De zorgverantwoordelijke verzoekt daarom om als vormen van verplichte zorg aan de zorgmachtiging toe te voegen:

- het verrichten van medische controles;
- andere medische handelingen en therapeutische maatregelen,

ter behandeling van de nodige zorg rondom de bevalling, waaronder, indien geïndiceerd, een keizersnede.

De rechtbank oordeelt dat met de voorgestelde wijziging is voldaan aan de criteria voor en doelen van verplichte zorg als bedoeld in de Wvggz. De rechtbank wijst het verzoek toe.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 08-07-2022

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2022:8398

Zaaknummer: C/10/640835 / FA RK 22-4613

Rechters: A.C. Siemons

Wetsartikelen: 8:11 Wvggz en 8:12 Wvggz

RECHTSPRAAK

Er is zes maanden verplichte zorg verleend zonder zorgmachtiging. Zorgaanbieder en betrokkene waren in de veronderstelling dat die er wel was. Klacht gegrond. Schadevergoeding van € 1.000.

Klachtzaak Wvggz. Er is zes maanden verplichte zorg verleend zonder zorgmachtiging. Zorgaanbieder en betrokkene waren in de veronderstelling dat die er wel was. Klacht gegrond. Rechtbank kent schadevergoeding toe van € 1.000. Geen aansluiting bij bedragen die in het strafrecht worden toegekend. Ook niet bij het forfaitaire stelsel 2.0 van Stichting PVP.

Feiten

Ten aanzien van betrokkene is een zorgmachtiging verleend met een geldigheidsduur van 28 augustus 2020 tot [naar ik begrijp; JFG] 27 februari 2021. Op 24 augustus 2021 is een nieuwe zorgmachtiging verleend.

Bij klachtenformulier van 26 oktober 2021 heeft betrokkene geklaagd dat hij tussen 27 februari 2021 en 23 augustus 2021 verplichte zorg heeft ontvangen, terwijl er geen zorgmachtiging was. De klachtencommissie heeft de klacht gegrond verklaard en aan betrokkene een schadevergoeding van € 250 toegekend.

Oordeel

De rechtbank stelt vast dat in de periode van 28 februari 2021 tot 23 augustus 2021 ten aanzien van betrokkene geen zorgmachtiging gold. De zorgaanbieder was in de veronderstelling dat de zorgmachtiging in augustus 2020 voor twaalf maanden was verleend. Daarom is de zorgaanbieder na 27 februari 2021 doorgegaan met behandelen alsof er een zorgmachtiging was. Ook staat vast dat betrokkene zonder zorgmachtiging zijn medicatie niet zou innemen en ook niet vrijwillig in de beschermde woonvorm zou blijven wonen. De rechtbank is daarom van oordeel dat betrokkene ernstig in zijn vrijheid is beperkt en dat de zorgaanbieder

onrechtmatig gehandeld heeft. De klacht wordt gegrond verklaard.

Voor het verzoek tot schadevergoeding zoekt de rechtbank geen aansluiting bij de schadevergoedingen die in het strafrecht worden toegekend. Die schadevergoedingen hebben als grondslag ten onrechte ondergane vrijheidsbeneming in een politiecel of een huis van bewaring en daarvan is hier geen sprake. De rechtbank zal voor de hoogte van de schadevergoeding ook niet aansluiten bij het forfaitaire stelsel 2.0 (gepubliceerd op de website van de Stichting PVP). Dit forfaitaire stelsel wordt niet onderschreven door de Rechtspraak, onder meer omdat dit type zaken nauwelijks tot niet met elkaar te vergelijken zijn.

De rechtbank stelt in dit geval naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid de vergoeding van de schade vast op een bedrag van € 1.000, gelet op de duur van het zonder machtiging toepassen van drang die gebaseerd was op de veronderstelling van de machtiging. Deze drang ziet zowel op de toepassing van de medicatie als op het verblijf in de beschermde woonvorm, waar betrokkene vrijwillig niet zou verblijven. Mede bepalend voor de hoogte van de schadevergoeding is hierbij dat er nimmer dwang is toegepast.

De rechtbank verklaart de klacht gegrond, bepaalt dat de beslissing in de plaats komt van de beslissing van de klachtencommissie en veroordeelt de zorgaanbieder tot betaling van € 1.000.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 09-05-2022

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2022:2325

Zaaknummer: C/05/402502 / FZ RK 22/1090

Rechters: R.B.M. Keurentjes

Wetsartikelen: 10:7 Wvvgz

RECHTSPRAAK

Wvggz. Beroep tegen beslissing van de klachtencommissie kan niet alleen ingesteld worden tegen het onderdeel schadevergoeding. Voor ontvankelijkheid geldt de laatste volledige beslissing van de klachtencommissie. Vormverzuimen rechtvaardigen geen schadevergoeding.

Klachtzaak Wvggz. Beroep tegen slechts schadevergoeding op grond van artikel 10:12 kan niet. Op grond van artikel 10:11 volgt eerst een beslissing op de klachten. Voor ontvankelijkheid geldt de laatste volledige beslissing van de klachtencommissie. Klachten inhoudelijk ongegrond. Vormverzuimen rechtvaardigen geen schadevergoeding.

Feiten

Ten aanzien van betrokkene is een zorgmachtiging verleend. Betrokkene heeft bij de klachtencommissie klachten ingediend over

- de verplichte toediening van medicatie op 24 juni 2021 (noodmedicatie);
- de tijdelijke overplaatsing naar de HIC op 25 juni 2021;
- de verplichte toediening van medicatie na 1 juli 2021.

Ook heeft de betrokkene verzocht om schadevergoeding. De klachtencommissie heeft de klachten gegrond verklaard (bij beslissing van 13 juli 2021, verzonden op 19 juli 2021) en een schadevergoeding van € 280 toegekend (bij beslissing van 4 augustus 2021, verzonden op 13 augustus 2021).

Formele beoordeling

Hoewel zulks niet blijkt uit het verzoek begrijpt de rechtbank het verzoek van betrokkene als

(slechts) een beroep tegen de beslissing van de klachtencommissie wat betreft de schadevergoeding. Het beroep van betrokkene op artikel 10:12 lid 2 Wvggz wijst de rechtbank af, omdat onvoldoende duidelijk is tegen wie het beroep zich richt. Anders dan betrokkene oordeelt de rechtbank dat bij een beroep op grond van artikel 10:11 niet slechts een beslissing kan worden verkregen over de schadevergoeding, maar daaraan een beslissing over de klacht als bedoeld in artikel 10:7 Wvggz voorafgaat. Een andere uitleg past niet in het systeem van de wet, aldus de rechtbank.

De zorgaanbieder heeft aangevoerd dat de beroepstermijn van zes weken is verstreken (art. 10:7 lid 2 Wvggz). De rechtbank overweegt dat de klachtencommissie twee beslissingen heeft genomen, terwijl de wet voor de klachtencommissie, anders dan voor de rechtbank, niet de mogelijkheid heeft gecreëerd om bij afzonderlijke beslissing te beslissen op een bij een klacht behorend schadevergoedingsverzoek. De twee beslissingen van de klachtencommissie moeten dan ook worden gezien als één samenhangende beslissing. Nu de laatste beslissing is verzonden op 13 augustus 2021 en het verzoekschrift op 22 september 2021 is ingediend, is het beroep tijdig ingesteld.

Inhoudelijke beoordeling

De rechtbank overweegt dat op 24 juni 2021 sprake was van een noodsituatie die toediening van dwangmedicatie rechtvaardigde. Op grond van artikel 8:12 lid 1 Wvggz is de duur van de tijdelijke verplichte zorg beperkt tot een periode van maximaal drie dagen. Verzoeker heeft echter een depot voor veertien dagen toegediend gekregen. De rechtbank is van oordeel dat verweerder afdoende heeft toegelicht waarom een depot voor veertien dagen in dit geval voldeed aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. Het alternatief voor de gekozen depotmedicatie was het dagelijks prikken van betrokkene. De rechtbank weegt hierbij mee dat op grond van artikel 8:12 lid 3 jo. lid 6 sub b Wvggz verplichte zorg na de eerder genoemde drie dagen kan worden voortgezet totdat de rechtbank op een verzoek tot wijziging van de zorgmachtiging heeft beslist, indien voor het aflopen van de termijn van drie dagen een aanvraag tot wijziging van de zorgmachtiging bij de officier van justitie is ingediend. De geneesheer-directeur heeft verklaard dat hij de aanvraag voor wijziging van de zorgmachtiging op 23 juni 2021 aan het OM heeft verzonden en de officier van justitie op 28 juni 2021 het verzoek bij de rechtbank heeft ingediend. Het klachtonderdeel is ongegrond.

Wat betreft de overplaatsing naar de HIC oordeelt de rechtbank dat voldoende is toegelicht dat de overplaatsing nodig was. Niet gebleken is dat er alternatieven waren. De klacht is in zoverre ongegrond.

Ten aanzien van de verplichte toediening van medicatie na de toewijzing van het verzoek tot

wijziging van de zorgmachtiging is de rechtbank van oordeel dat de zorgaanbieder afdoende heeft toegelicht dat ten aanzien van de verplichte medicatie na 1 juli 2021 is voldaan aan de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid. Hetgeen in laatstgenoemde beschikking is overwogen draagt daaraan bij. De klacht is in zoverre ongegrond.

Voor alle drie klachtonderdelen geldt dat enkele vormvereisten (het afgeven van een schriftelijke beslissing en het verstrekken van een kennisgeving van de geneesheer-directeur) zijn geschonden. In zoverre zijn de klachten gegrond.

De rechtbank ziet geen aanleiding om schadevergoeding toe te kennen voor de gegrond verklaarde klachtonderdelen, namelijk de formele verzuimen. Niet gebleken of gesteld is dat betrokkene door deze verzuimen enig nadeel heeft ondervonden of schade heeft geleden. De rechtbank acht in de gegrondverklaring voldoende compensatie en genoegdoening gelegen.

De rechtbank vernietigt de beslissingen van de klachtencommissie, verklaart de klachten gegrond voor (slechts) de vormverzuimen en wijst het schadevergoedingsverzoek af.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 01-11-2021

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2021:8194

Zaaknummer: C/05/393613 / FZ RK 21-2626

Rechters: E. Schippers

Advocaten: H.C. Ingelse

Wetsartikelen: 10:12 Wvggz, 10:11 Wvggz, 10:7 Wvggz en

RECHTSPRAAK

Beroep crisismaatregel ongegrond. De burgemeester mocht zich baseren op de medische verklaring en heeft betrokkene tijdig gehoord.

Beroep crisismaatregel ongegrond. Betrokkene beheerste het Engels voldoende. De burgemeester mocht zich baseren op de medische verklaring en heeft betrokkene tijdig gehoord.

Feiten

Betrokkene heeft beroep ingesteld tegen de aan haar opgelegde crisismaatregel, op grond van artikel 7:6 Wvvgz, en daarbij verzocht om schadevergoeding op grond van artikel 10:12 Wvvgz.

Oordeel

Betrokkene voert aan dat de burgemeester betrokkene ten onrechte niet in haar eigen taal (de Litouwse), maar in het Engels, heeft gehoord, dat de burgemeester daarmee ten onrechte de medische verklaring in aanmerking heeft genomen en betrokkene ruim vijf uur heeft moeten wachten voor de beslissing werd genomen. De burgemeester voert aan dat een betrokkene wordt gehoord in het Nederlands, Engels of Duits en zo nodig de tolktelefoon wordt ingeschakeld. In dit geval was een gesprek in het Engels voldoende mogelijk. Verder voert de burgemeester aan dat het verhoor binnen de daarvoor gestelde termijn heeft plaatsgevonden. Het is de ervaring van de burgemeester dat een verhoor binnen die termijn beter iets later kan plaatsvinden, omdat in het algemeen de patiënt dan beter aanspreekbaar is.

De rechtbank overweegt dat haar uit eigen wetenschap bekend is dat de zorgaanbieder, alwaar de onafhankelijke psychiater (kennelijk) werkzaam is, bij het opstellen van een medische verklaring zo nodig gebruik maakt van de diensten van een tolk. Hetzelfde geldt voor de burgemeester van deze gemeente bij het horen. Er wordt aldus van uitgegaan dat de psychiater (al dan niet via de tolktelefoon) een tolk had ingeschakeld als hij dat nodig had gevonden. Aan het beoordelingsvermogen van de burgemeester wordt evenmin getwijfeld. De door de burgemeester gegeven reden om betrokkene niet terstond te horen, is volgens de

rechtbank valide. Ook overigens zijn de wettelijke bepalingen bij het afgeven van de crisismaatregel in acht genomen.

De rechtbank verklaart het beroep tegen de crisismaatregel ongegrond en wijst het verzoek tot toekenning van schadevergoeding af.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 21-12-2022

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2022:11641

Zaaknummer: C/15/334342 / FA RK 22-5628

Rechters: Diender, A.L. A.L. Diender

Advocaten: Groot, B.J. de B.J. de Groot

Wetsartikelen: 7:6 Wvggz

RECHTSPRAAK

Hoger beroep Wvggz. Overschrijding 5:16-termijn. Bij schadevergoeding in het kader van de Wvggz is niet relevant in wiens risicosfeer de termijnoverschrijding ligt. Proceskostenveroordeling.

Hoger beroep tegen schadevergoeding. Overschrijding 5:16-termijn. Bij schadevergoeding in het kader van de Wvggz is niet relevant in wiens risicosfeer de termijnoverschrijding ligt. Schadevergoeding van (€ 10 x 34 dagen =) € 340 toegekend, alsook proceskostenveroordeling.

Feiten

De officier van justitie heeft de termijn als bedoeld in artikel 5:16 lid 1 Wvggz overschreden met 34 dagen. De rechtbank heeft geoordeeld dat zestien dagen van die overschrijding niet aan de officier van justitie kunnen worden toegerekend, omdat de pogingen tot onderzoek naar de actuele gezondheidstoestand van betrokkene niet lukten. De rechtbank oordeelde dat de overschrijding van de termijn met achttien dagen voor rekening van de Staat kwam en kende in verband daarmee aan betrokkene een schadevergoeding toe van (€ 10 x 18 dagen =) € 180.

In hoger beroep stelt betrokkene dat de aan haar toegekende schadevergoeding te laag is. Zij voert aan dat de rechtbank heeft miskend dat de eerste poging tot psychiatrisch onderzoek (pas) na het verstrijken van de 5:16-termijn is gedaan en voorts dat haar niet verweten kan worden dat zij als gevolg van haar psychiatrische stoornis niet heeft meegewerkt aan het onderzoek door de psychiater.

Oordeel

Het hof overweegt dat de 5:16-termijn met 34 dagen is overschreden. Anders dan de officier van justitie is het hof van oordeel dat bij de beantwoording van de vraag of een termijnoverschrijding een recht op schadevergoeding als bedoeld in artikel 10:12 lid 3 Wvggz met zich brengt, in beginsel geen rekening dient te worden gehouden met de

omstandigheid in wiens risicosfeer de ontstane termijnoverschrijding ligt. Dit zou immers op gespannen voet staan met de achtergrond van artikel 5:16 lid 1 Wvggz en artikel 10:12 lid 3 Wvggz. Het hof ziet in dit geval dan ook geen aanleiding om aan het niet meewerken van betrokkene aan het onderzoek door de psychiater gevolgen te verbinden voor haar recht op en omvang van de schadevergoeding als gevolg van de termijnoverschrijding.

Het voorgaande betekent dat aan verzoekster een schadevergoeding moet worden toegekend voor de duur van de gehele termijnoverschrijding. Tussen partijen is niet in geschil dat € 10 voor iedere dag dat de termijn is overschreden een billijke schadevergoeding is. Omdat sprake is van een termijnoverschrijding van 34 dagen, bedraagt de door de Staat aan verweerster te betalen schadevergoeding € 340.

De aanspraak van betrokkene op de wettelijke rente wijst het hof af, nu niet is gebleken dat de Staat nalatig is gebleven aan zijn verplichting te voldoen om het door hem aan verzoekster ingevolge de bestreden beschikking verschuldigde bedrag van € 180 over te maken. Betrokkene heeft zelf geen betaalgegevens aan de officier van justitie verstrekt.

Het hof wijst het verzoek om de Staat te veroordelen in de proceskosten toe. Het hof stelt de kosten van de procedure in hoger beroep aan de zijde van verzoekster vast op salaris advocaat € 956 overeenkomstig het liquidatietarief (2 punten x € 478,- (tarief I)).

Het hof vernietigt de beschikking van de rechtbank, veroordeelt de Staat tot betaling van € 340 aan betrokkene en de proceskosten.

mr. J.F. Groen

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 14-12-2022

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2022:2645

Zaaknummer: 200.302.721/01

Rechters: A. Zonneveld, F. Ibili en J. van der Hoeven

Advocaten: M.H. de Lange en I.C. Engels

Wetsartikelen: 10:12 Wvggz en 5:16 Wvggz

RECHTSPRAAK

Zorgmachtiging. De (Grond)wet biedt geen ruimte voor toewijzing van het verzoek van betrokkene om de zorgmachtiging voor langer dan één jaar af te geven.

Zorgmachtiging toegewezen. De (Grond)wet biedt geen ruimte voor toewijzing van het verzoek van betrokkene om de zorgmachtiging voor langer dan één jaar af te geven.

Feiten

De officier van justitie heeft verzocht om ten aanzien van betrokkene een zorgmachtiging als bedoeld in artikel 6:4 Wvggz af te geven.

De advocaat heeft namens betrokkene verzocht om de zorgmachtiging voor de duur van twee jaar toe te wijzen in plaats van voor de duur van een jaar, omdat de rechtszittingen betrokkene steeds veel stress geven. De behandelaars hebben de verwachting dat de zorgmachtiging nog jaren nodig zal zijn, dus kunnen zich vinden in het verzoek van betrokkene om een zorgmachtiging voor een langere duur te verlenen.

Oordeel

De rechtbank overweegt dat is voldaan aan de criteria voor en doelen van verplichte zorg als bedoeld in de Wvggz. De zorgmachtiging wordt daarom verleend.

De rechtbank wijst het uitdrukkelijke verzoek van betrokkene af om de zorgmachtiging te verlenen voor een langere duur dan twaalf maanden. De wet biedt de rechtbank, anders dan ten aanzien van de vormen van verplichte zorg, geen ruimte om af te wijken van het verzoek van de officier van justitie en een zorgmachtiging voor een periode langer dan één jaar af te geven. Op grond van artikel 23 Rv beslist de rechter (specifieke uitzonderingen daargelaten) alleen op hetgeen is verzocht. Artikel 6:5 Wvggz bepaalt bovendien dat een zorgmachtiging uitsluitend voor de duur van twee jaar kan worden verleend in het geval ten minste gedurende de afgelopen vijf jaar aaneengesloten verplichte zorg is verleend. Dat is niet het geval in de situatie van betrokkene. Gelet op artikel 5 lid 1, aanhef en onder e, EVRM en artikel 15 lid 1

Grondwet kan de rechtbank niet afwijken van het bepaalde in artikel 6:5 Wvggz en artikel 23 Rv, zelfs niet naar aanleiding van een uitdrukkelijk verzoek van de betrokkene. De rechtbank verleent de zorgmachtiging daarom voor de duur van een jaar.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 02-12-2022

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2022:14016

Zaaknummer: C/09/638351 / FA RK 22-7813

Rechters: A. Emmens

Wetsartikelen: 6:4 Wvggz, 6:5 Wvggz, 23 Rv, 5 EVRM en 15 Grondwet

RECHTSPRAAK

Zorgmachtiging. Wilsbekwaam verzet. Aanhouding van verzoek voor aanvullende medische verklaring. Verlenging beslistermijn met drie weken.

Zorgmachtiging. Vraag of sprake is van wilsbekwaam verzet. Aanhouding van het verzoek om aanvullende medische verklaring te krijgen ter zake van wilsbekwaamheid. Verlenging beslistermijn met drie weken.

Feiten

De officier van justitie heeft verzocht om ten aanzien van betrokkene een zorgmachtiging als bedoeld in artikel 6:4 Wvggz af te geven.

Oordeel

De advocaat van betrokkene heeft afwijzing van het verzoek bepleit omdat betrokkene wilsbekwaam is in zijn verzet tegen de verplichte zorgvormen/de zorgmachtiging. Betrokkene wil liever in een vrijwillig kader behandeld worden. Hij heeft een plan van aanpak gemaakt, waarbij met name de focus ligt op dagstructuur, actief zijn en hulp van naasten.

De rechtbank wijst in dit verband op artikel 2:1 lid 6 Wvggz en het arrest van de Hoge Raad van 4 februari 2022 (ECLI:NL:HR:2022:123). De rechtbank stelt vast dat betrokkene voldoende heeft toegelicht dat hij bezwaar heeft tegen de zorgmachtiging en de verplichte vormen van zorg en dat de situaties van artikel 2:1 lid 6 aanhef en onder b Wvggz zich niet voordoen. Omdat er in de medische verklaring niet is gerapporteerd over de wilsbekwaamheid, dient een aanvullende verklaring te worden gevraagd van een onafhankelijk arts of klinisch psycholoog waaruit blijkt dat de betrokkene tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake in staat is. De rechtbank houdt de zaak daarom aan.

Door de aanhouding wordt de beslistermijn op het verzoek met drie weken verlengd (art. 6:2 lid 4 jo. 6:1 lid 5 Wvggz; vgl. ECLI:NL:HR:2022:123, r.o. 3.1.5). Op grond van artikel 6:6 lid 2 Wvggz vervalt de zorgmachtiging daarom niet met het verstrijken van de termijn, maar zodra

de rechtbank (met toepassing van de verlengde beslistermijn) op het verzoek heeft beslist.

De rechtbank houdt iedere beslissing aan, bepaalt een nieuwe mondelinge behandeling en stelt de officier in de gelegenheid om binnen twee weken een aanvullende medische verklaring te overleggen.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 02-12-2022

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2022:7366

Zaaknummer: C/05/411948 FZ RK 22-3423

Advocaten: I. Vreeken

Wetsartikelen: 6:4 Wvggz, 2:1 Wvggz, 6:2 Wvggz en 6:6 Wvggz

RECHTSPRAAK

**Afwijzing schadevergoedingsverzoek Wvggz.
Overschrijding van 5:16-termijn met één dag. Dat schade is
geleden staat niet vast.**

***Schadevergoeding Wvggz. Overschrijding van de 5:16-termijn met één
dag. Niet staat vast dat betrokkene schade heeft opgelopen. Rechtbank
constateert het verzuim en wijst het verzoek af.***

Feiten

Betrokkene stelt dat de officier van justitie de termijn als bedoeld in artikel 5:16 lid 1 Wvggz heeft overschreden. In verband daarmee verzoekt betrokkene om een schadevergoeding ter hoogte van € 300 (15 dagen x € 20).

Oordeel

De rechtbank stelt vast dat de voorbereiding van de zorgmachtiging door de geneesheer-directeur voor twee weken is geschorst naar aanleiding van het verzoek van verzoeker om een eigen plan van aanpak op te stellen. Deze schorsing is aan verzoeker schriftelijk kenbaar gemaakt. De maximale duur voor het voorbereiden van een zorgmachtiging is, inclusief de schorsing, zes weken (art. 5:16 lid 1 jo. art. 5:5 lid 5 Wvggz) en deze liep daarmee af op 18 augustus 2022. Op 19 augustus 2022 heeft de officier van justitie het verzoek voor een zorgmachtiging ingediend bij de rechtbank.

De rechtbank overweegt dat niet is komen vast te staan dat betrokkene als gevolg van deze (zeer beperkte) termijnoverschrijding schade heeft opgelopen door gevoelens van angst en spanning, waar verzoeker in de vorm van een schadevergoeding voor dient te worden gecompenseerd. Het verweer namens betrokkene dat de brief waarin de schorsing wordt meegedeeld niet is ontvangen, maakt dit niet anders.

De rechtbank volstaat met de enkele constatering van het feit dat de wettelijke beslistermijn is overschreden en wijst het verzoek tot schadevergoeding af.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 18-11-2022

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2022:14228

Zaaknummer: C/09/635374 / FA RK 22-6181

Rechters: E.E. Schotte

Advocaten: Deiman, L.M. L.M. Deiman

Wetsartikelen: 5:16 Wvggz, 10:12 Wvggz en 5:5 Wvggz

RECHTSPRAAK

Hoger beroep Wvggz. Overschrijding 5:16-termijn. Bij schadevergoeding in het kader van de Wvggz is niet relevant in wiens risicosfeer de termijnoverschrijding ligt.

Hoger beroep tegen schadevergoeding. Overschrijding 5:16-termijn. Bij schadevergoeding in het kader van de Wvggz is niet relevant in wiens risicosfeer de termijnoverschrijding ligt. Schadevergoeding van (€ 10 x 57 dagen =) € 570 toegekend.

Feiten

De officier van justitie heeft de termijn van artikel 5:16 lid 1 Wvggz overschreden. In verband daarmee heeft betrokkene verzocht om een schadevergoeding ten laste van de Staat, op grond van artikel 10:12 lid 3 Wvggz. De rechtbank Rotterdam heeft de Staat veroordeeld tot betaling van € 570 aan betrokkene.

In hoger beroep verzoekt de officier van justitie de bestreden beschikking te vernietigen en opnieuw beschikkende het verzoek tot schadevergoeding af te wijzen, althans deze schadevergoeding te verminderen. Ten eerste voert de officier aan dat betrokkene geen recht heeft op schadevergoeding, omdat bij de beoordeling van de vraag of in een concreet geval een schadevergoeding moet worden toegekend, de omstandigheden van het geval moeten worden meegewogen, waarbij onder meer van belang is in wiens risicosfeer de ontstane termijnoverschrijding ligt. In dit geval is de voorbereiding van de zorgmachtiging op verzoek van betrokkene voor de duur van 28 dagen geschorst, omdat hij vrijwillig wilde meewerken. Daarbij komt dat betrokkene volgens de officier nooit in onzekerheid heeft verkeerd en dus ook geen immateriële schade, in de vorm van spanning en frustratie, heeft geleden.

Ten tweede voert de officier aan dat de toegekende schadevergoeding te hoog is. Enerzijds omdat de schorsingsperiode daarop niet in mindering is gebracht, anderzijds omdat de schorsing in het belang van betrokkene was en dus voor zijn rekening en risico komt. Ook is de dagvergoeding volgens de officier te hoog en moet aansluiting worden gezocht bij het kader zoals dat geldt in geval van overschrijding van de redelijke termijn voor het nemen van een

rechterlijke beslissing als bedoeld in artikel 6 EVRM. In dat geval wordt een forfaitaire vergoeding van € 500 per half jaar, zijnde € 2,80 per dag, toereikend geacht. Daarvan uitgaande, kan de aan verweerder toe te kennen schadevergoeding hoogstens € 81,20 (29 dagen x € 2,80) bedragen. Tot slot beroept de officier zich op de stelplicht die op betrokkene zou rusten uit hoofde van artikel 6:106 aanhef en sub b BW.

Betrokkene betwist het hoger beroep van de officier van justitie.

Oordeel

Het hof stelt vast dat de termijn als bedoeld in artikel 5:16 lid 1 Wvvgz met 57 dagen is overschreden. Het hof overweegt dat de wetgever strakke termijnen heeft gesteld om een (kwetsbare) betrokkene zo kort mogelijk in onzekerheid te laten verkeren. De schadevergoedingsregeling op grond van artikel 10:12 lid 3 Wvvgz is een laagdrempelige regeling. In het kader van die regeling worden daarom niet al te hoge eisen gesteld aan het bewijs van schade en is het voldoende dat er enige onderbouwing is voor de geleden schade. Het hof is van oordeel dat bij de beantwoording van de vraag of een termijnoverschrijding een recht op schadevergoeding als bedoeld in artikel 10:12 lid 3 Wvvgz met zich brengt de (overige) omstandigheden van het geval, waaronder in wiens risicosfeer de ontstane termijnoverschrijding ligt, niet behoren te worden betrokken. Ook van belang is dat het gaat om een kwetsbare groep, met een psychiatrische aandoening die hun denken en handelen kan beïnvloeden. Daarom is het dus lastig of, en zo ja, in hoeverre zij zelf enig aandeel in de termijnoverschrijding hebben gehad, waardoor de termijnoverschrijding in de eigen risicosfeer zou moeten blijven.

Op grond van de overgelegde stukken en het verhandelde ter zitting is het hof van oordeel dat in het onderhavige geval voldoende aannemelijk is geworden dat de termijnoverschrijding immateriële schade aan de zijde van verweerder heeft veroorzaakt. Het hof gaat voorbij aan de stelling van de officier dat de omstandigheid dat verweerder enige tijd gedurende de voorbereiding van de zorgmachtiging vrijwillig zorg heeft geaccepteerd en de voorbereiding van de zorgmachtiging is geschorst in dit verband een rol speelt. Het hof acht de door de rechtbank toegekende schadevergoeding van € 10 per dag billijk.

Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank.

mr. J.F. Groen

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 15-06-2022

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2022:1403

Zaaknummer: 200.297.602/01

Rechters: A. Zonneveld, F. Ibili en K. van Barneveld-Peters

Advocaten: I.C. Engels en D.H. van Tongerlo

Wetsartikelen: 10:12 Wvggz en 5:16 Wvggz

RECHTSPRAAK

Wvggz. Verzoek tot beëindiging van verplichte zorg. Termijnoverschrijding door officier van justitie. Schadevergoeding van € 5 per dag.

***Wvggz. Verzoek tot beëindiging van verplichte zorg.
Termijnoverschrijding door officier van justitie. Rechtbank acht
schade aannemelijk en kent (€ 5 per dag x 57 dagen =) € 285 aan
schadevergoeding toe.***

Feiten

Ten aanzien van betrokkene was een aansluitende zorgmachtiging verleend. Het verzoek van betrokkene aan de geneesheer-directeur om de verplichte zorg die zij ontving te beëindigen heeft de geneesheer-directeur bij brief van 27 mei 2022 alleen toegewezen voor de verplichte zorg in de vorm van een opname. De officier van justitie heeft het verzoek van betrokkene om de rechtbank te vragen de verplichte zorg te beëindigen afgewezen.

De rechtbank heeft bij beschikking van 21 oktober 2022 het verzoek van de officier van justitie tot het verlenen van een aansluitende zorgmachtiging afgewezen.

Betrokkene verzocht de rechtbank om de Staat te veroordelen tot betaling van een bedrag aan schadevergoeding ter hoogte van € 1.625. Betrokkene voerde daartoe aan dat er geen verplichte zorg meer werd toegepast, maar zij nog wel steeds beperkingen ondervond, onder meer bij de heksluiting van het terrein en beperkingen in haar autonomie. Daarnaast heeft de officier van justitie nagelaten om het verzoek tot beëindiging van verplichte zorg bij de rechtbank in te dienen; dit is in strijd met artikel 8:19 lid 3 Wvggz.

De officier van justitie voerde aan dat geen sprake was van een aanvraag tot beëindiging van verplichte zorg als bedoeld in artikel 8:19 Wvggz, omdat de geneesheer-directeur had aangegeven dat er geen vormen van verplichte zorg meer werden toegepast, waardoor deze ook niet beëindigd konden worden. Subsidiair zijn er geen vrijheidsbeperkende maatregelen specifiek aan verzoekster opgelegd. Dit waren beleidsregels die golden ten aanzien van

iedereen die op het terrein verbleef, waar verzoekster vrijwillig verbleef.

Oordeel

De rechtbank overwoog dat de brief van de geneesheer-directeur van 27 mei 2022 als een afwijzing dan wel een niet-tijdige beslissing op de aanvraag tot beëindiging van verplichte zorg moet worden gezien. De geneesheer-directeur gaf immers aan geen verplichte zorg te (kunnen) beëindigen. De officier van justitie had het verzoek onverwijld bij de rechtbank moeten indienen op grond van artikel 8:19 Wvggz, nu geen sprake was van een uitzonderingssituatie als bedoeld in lid 4. Betrokkene was immers van mening dat de geneesheer-directeur nog wel vormen van verplichte zorg had kunnen beëindigen. In de gegeven situatie verstaat de rechtbank onder 'onverwijld' een termijn van maximaal zeven dagen. Dat betekent dat de officier van justitie uiterlijk op 24 augustus 2022 het verzoek bij de rechtbank had moeten indienen. De rechtbank stelt vast dat de officier van justitie daarom vanaf 25 augustus 2022 in verzuim is geweest. Pas op 21 oktober 2022 heeft betrokkene het oordeel van de rechtbank op haar aanvraag gekregen, naar aanleiding van een verzoek tot beëindiging van de verplichte zorg dat door de advocaat is ingediend in plaats van door de officier van justitie. Gelet hierop stelt de rechtbank vast dat de officier de termijn van artikel 8:19 lid 3 Wvggz heeft overschreden met een periode van 57 dagen.

De rechtbank overweegt dat de beperkingen die betrokkene ervoer geen maatregelen van verplichte zorg waren die op basis van de zorgmachtiging werden verleend. Anderzijds oordeelt de rechtbank dat betrokkene door de termijnoverschrijding wel onterecht is beperkt in haar mogelijkheid om het geschil ten aanzien van de zorgmachtiging aan de rechtbank voor te leggen. De rechtbank acht het aannemelijk en voldoende gemotiveerd (al dan niet door verwarring van verplichte zorg met huisregels) dat hierdoor onduidelijkheid, spanning en stress bij verzoekster is ontstaan, te meer daar de officier van justitie enige tijd later opnieuw een verzoek deed voor een (aansluitende) zorgmachtiging.

De rechtbank acht een bedrag van € 5 per dag billijk en veroordeelt de Staat tot betaling van een bedrag van (57 dagen x € 5 =) € 285.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 20-12-2022

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2022:14658

Zaaknummer: C/09/638587 / FA RK 22-7917

Advocaten: T.S. Kessel

Wetsartikelen: 10:12 Wvggz en 8:19 Wvggz

RECHTSPRAAK

Wvggz. Multiproblematiek. Motiveringsklacht.

Wvggz en Wzd. Multiproblematiek. Motiveringsklacht. Gedrag van betrokkene vloeit meer voort uit vergevorderde dementie dan uit de psychische stoornis die in remissie is. Vernietiging en terugverwijzing.

Feiten

Op 8 september 2022 heeft de burgemeester ten aanzien van betrokkene een crisismaatregel genomen. De onafhankelijke psychiater heeft daartoe in de medische verklaring als (vermoedelijke) diagnose gesteld: 'Ernstige neurocognitieve stoornis, schizofrenie in remissie', en bij de DSM-afgeleide classificatie aangekruist: 'Neurocognitieve stoornissen (o.a. dementie en delier)'. Volgens de medische verklaring bestaat het (onmiddellijk dreigend) ernstig nadeel uit: 'Opnieuw vallen bij neiging tot roken 's nachts. Pte is vanwege vergevorderde dementie niet te instrueren.'

De advocaat heeft aangevoerd dat de Wvggz niet het juiste kader is. De rechtbank heeft de advocaat daarin niet gevolgd. Op 12 september 2022 heeft de rechtbank een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel ten aanzien van betrokkene verleend.

Oordeel

In cassatie klaagt de betrokkene dat het onbegrijpelijk is dat de rechtbank het Wvggz-kader heeft toegepast, terwijl de voor de beslissing relevante stoornis de uitgebreide vorm van dementie is.

Onder verwijzing naar de vaste rechtspraak over 'multi-problematiek' (vgl. ECLI:NL:HR:2020:1271, r.o. 3.1.2) overweegt de Hoge Raad dat dementie geen psychische stoornis is, maar een psychogeriatrische aandoening. Nu uit de medische verklaring blijkt dat het onmiddellijk dreigend ernstig nadeel (het vallen) voortkomt uit de omstandigheid dat betrokkene door haar vergevorderde dementie niet te instrueren is. In dat verband overweegt de Hoge Raad dat het oordeel van de rechtbank dat is gebleken dat betrokkene vanwege haar psychische stoornis niet is te instrueren om niet haar bed uit te gaan zonder hulp en dat het

ernstige vermoeden bestaat dat dit nadeel wordt veroorzaakt door gedrag van betrokkene dat voortvloeit uit een psychische stoornis, in de vorm van een ernstige neurocognitieve stoornis en schizofrenie in remissie, onbegrijpelijk is.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst het geding terug ter verdere behandeling en beslissing.

mr. J.F. Groen

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:309

Zaaknummer: 22/04028

Rechters: G. de Groot, F.J.P. Lock en A.E.B. ter Heide

Advocaten: G.E.M. Later

Wetsartikelen: 7:1 Wvggz en

RECHTSPRAAK

Wvggz. Relatieve bevoegdheid rechter; artikel 1:6 lid 1 Wvggz.

***Wvggz. Relatieve bevoegdheid rechter; artikel 1:6 lid 1 Wvggz.
Verplaatst betrokkene zich na indiening van het verzoekschrift naar een ander arrondissement, dan kan de rechter de zaak verwijzen naar dat arrondissement.***

Feiten

Op 13 december 2021 heeft de rechtbank Rotterdam een zorgmachtiging verleend ten aanzien van betrokkene voor de duur van zes maanden. Op 19 mei 2022 heeft de officier van justitie de rechtbank Rotterdam verzocht om een aansluitende zorgmachtiging. De rechtbank heeft de zaak bij beschikking van 31 mei 2022 verwezen naar de rechtbank Den Haag, omdat betrokkene verbleef in een accommodatie in Delft.

Tijdens de behandeling van het verzoek bleek dat betrokkene (weer) in het arrondissement Rotterdam verbleef. De betrokkene was ook niet aanwezig. Ondanks het verzoek van de advocaat om onbevoegdverklaring, heeft de rechtbank Den Haag bij beschikking van 9 juni 2022 de zorgmachtiging verleend voor de duur van twee weken, de behandeling voor het overige aangehouden en de zaak verwezen naar de rechtbank Rotterdam. De rechtbank overwoog dat zij op grond van artikel 1:6 Wvggz niet bevoegd was, en dat 'het – geheel – passeren van deze onbevoegdheid niet mogelijk' werd geacht. Bij beschikking van 22 juni 2022 heeft de rechtbank Rotterdam de aansluitende zorgmachtiging verleend voor de duur van twaalf maanden.

Oordeel

In cassatie voert de betrokkene aan dat de rechtbank Den Haag onbevoegd was en dus geen zorgmachtiging had mogen verlenen, ook niet voor twee weken.

De Hoge Raad overweegt, onder verwijzing naar de Wet Bopz en de onder die wet bestaande praktijk, dat artikel 1:6 lid 1, eerste zin, zo moet worden uitgelegd dat de rechter van de

woonplaats van de betrokkene of de rechter van de plaats waar betrokkene hoofdzakelijk of daadwerkelijk verblijft, bevoegd is in zaken betreffende de Wvggz (uitgezonderd hoofdstuk 5, paragraaf 6, en hoofdstuk 10). Daarbij is het tijdstip van indiening van het verzoek bepalend. Heeft de betrokkene zich na de indiening van het verzoekschrift verplaatst naar een ander arrondissement, dan kan de rechter (ambtshalve) de zaak verwijzen naar de rechter van dat arrondissement. Verwijzing moet op een zodanig tijdstip plaatsvinden dat de bij wet voor de beslissing van de rechter gestelde termijn kan worden gehaald. De rechtbank Rotterdam was dus niet gehouden, maar wel bevoegd om de zaak te verwijzen naar de rechtbank Den Haag en de rechtbank Den Haag was bevoegd op het verzoek te beslissen.

De betrokkene stelt ook dat de rechtbank Den Haag ten onrechte voorbij is gegaan aan het uitdrukkelijk gevoerde verweer dat betrokkene niet deugdelijk is opgeroepen voor de mondelinge behandeling. Onder verwijzing naar artikel 6:1 lid 10 Wvggz jo. 272 e.v. Rv overweegt de Hoge Raad dat uit de beschikking en de stukken niet valt op te maken dat betrokkene bekend was met de tijd en plaats van de mondelinge behandeling. De rechtbank heeft hierover ook niets overwogen, zodat het er in cassatie voor moet worden gehouden dat betrokkene niet is opgeroepen voor de mondelinge behandeling. Dat de situatie voor betrokkene en zijn omgeving zeer zorgelijk was en de uiterste beslisdatum naderde, kan niet rechtvaardigen dat een zorgmachtiging wordt verleend zonder dat betrokkene is opgeroepen en gehoord (vgl. ECLI:NL:HR:2022:18). De klacht slaagt in zoverre.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking en verwijst het geding terug naar de rechtbank Den Haag ter verdere behandeling en beslissing.

Beschikking Rotterdam

De betrokkene klaagt in cassatie ook dat de rechtbank Rotterdam ten onrechte een (aansluitende) zorgmachtiging heeft verleend voor twaalf maanden, terwijl de rechtbank Den Haag daarvoor al een zorgmachtiging voor de duur van twee weken had verleend. De Hoge Raad overweegt dat een en ander in strijd is met artikel 6:5 sub b Wvggz, dat bepaalt dat de maximale duur voor een aansluitende zorgmachtiging twaalf maanden is. Ook dit onderdeel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking voor zover daarin is bepaald dat de machtiging geldt tot en met 22 juni 2023, en bepaalt dat de zorgmachtiging geldt tot en met 9 juni 2023.

mr. J.F. Groen

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:316

Zaaknummer: 22/03342 en 22/03432

Rechters: T.H. den Tanja-van Broek, A.E.B. ter Heide, S.J. Schaafsma, G.C. Makkink en K. Teuben

Advocaten: G.E.M. Later

Wetsartikelen: 1:6 lid 1 Wvggz, 270 lid 2 Rv, 40 lid 2 RO, 6:1 lid 10 Wvggz en 272 Rv

RECHTSPRAAK

Klacht over rookverbod. Rookverbod is niet opgenomen in de huisregels. Geen klachtgrond als bedoeld in artikel 10:3 lid 1 Wvggz. Verzoek niet-ontvankelijk.

Klacht over rookverbod op grond van Tabaks- en Rookwarenwet. Rookverbod is niet opgenomen in de huisregels, dus geen klachtgrond als bedoeld in artikel 10:3 lid 1 Wvggz. Verzoek niet-ontvankelijk.

Feiten

De betrokkene is opgenomen met een zorgmachtiging. Hij klaagt over het rookverbod dat de zorgaanbieder heeft vastgelegd in de huisregels:

'11. Roken

Op grond van de tabakswet, gevaar voor de gezondheid en vanuit het oogpunt voor de brandveiligheid/-preventie geldt voor alle gebouwen van [instelling] een rookverbod. Ook de e-smoker valt onder dit verbod.'

Vanaf 1 juli 2022 is het (ook) niet meer toegestaan om in de gebouwen én op het terrein van de zorgaanbieder te roken.

De klachtencommissie heeft zichzelf onbevoegd verklaard jegens de klacht over het opgelegde rookverbod. De klachtencommissie heeft, kort samengevat, overwogen dat de zorgaanbieder het rookverbod heeft opgelegd op grond van de Tabaks- en Rookwarenwet. De huisregels mogen niet ingaan tegen wettelijke bepalingen en de zorgaanbieder had geen enkele ruimte om zich aan die wettelijke bepalingen te onttrekken. Omdat een klacht over de huisregels die op grond van artikel 10:3 Wvggz aan de klachtencommissie wordt voorgelegd, zich dient te richten op het nakomen van een verplichting of op de nakoming van een verplichting of een beslissing op grond van huisregels die van kracht zijn, verklaarde de klachtencommissie zich onbevoegd.

Oordeel

De betrokkene verzoekt de rechtbank om de klacht gegrond te verklaren omdat het verbod volgens hem in strijd is met de huisregels.

De rechtbank overweegt dat de betrokkene, op grond van artikel 10:3 lid 1 aanhef en sub k Wvggz, een klacht kan indienen over de nakoming van een verplichting of een beslissing op grond van de huisregels als bedoeld in artikel 8:15 Wvggz.

Wat betreft het roken in de open lucht overweegt de rechtbank dat dit verbod niet voorkomt in de huisregels. De mededelingen die aan de betrokkene zijn gedaan over dit onderwerp kunnen niet gelijk worden gesteld met een huisregel (vgl. ECLI:NL:HR:2019:1282, r.o. 3.2.4). Het gevolg is dat de klacht dus niet ziet op het nakomen van een verplichting of een beslissing op grond van de huisregels, zodat de rechtbank onbevoegd is.

Wat betreft het roken op de eigen kamer overweegt de rechtbank dat, anders dan betrokkene heeft aangevoerd, de passage 'op grond van de tabakswet' uit de huisregels niet leidt tot de conclusie dat betrokkene op de eigen kamer mag roken op grond van de huisregels. Dit staat er niet en dit kan in redelijkheid ook niet uit deze verwijzing worden afgeleid. Dat in artikel 6.2 van het Tabaks- en rookwarenbesluit is bepaald dat de verplichting voor de zorgaanbieder om een rookverbod in te stellen niet geldt voor ruimten waar geen inbreuk mag worden gemaakt op de persoonlijke levenssfeer, leidt niet tot de conclusie dat in de huisregels is bepaald dat verzoeker op zijn eigen kamer mag roken. De rechtbank overweegt dat in de huisregels (dus) geen bepaling is opgenomen over het roken op de eigen kamer, zodat ook deze klacht niet ziet op het nakomen van een verplichting of beslissing op grond van de huisregels.

De rechtbank concludeert dat geen sprake is van een klacht over de nakoming van een verplichting of een beslissing op grond van een in artikel 10:3 lid 1 Wvggz genoemde bepaling en verklaart het verzoek niet-ontvankelijk.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 21-02-2023

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2023:634

Zaaknummer: C/01/384815 / FA RK 22-3523

Rechters: F. Kooijman

Advocaten: M.J.J. Spieringhs

Wetsartikelen: 10:3 Wvggz, 8:15 Wvggz en 10:7 Wvggz

RECHTSPRAAK

Zorgmachtiging. Geen actuele medische verklaring na aanhouding van het verzoek.

Zorgmachtiging aanvankelijk verleend voor twee maanden met aanhouding van het meerdere. Tijdens de mondelinge behandeling van de resterende duur geen actuele medische verklaring beschikbaar. Actualisatie ter zitting door behandelend psychiater niet toereikend. Nadat de rechtbank alsnog een actuele medische verklaring ontvangt, verleent zij de zorgmachtiging voor de resterende vier maanden.

Feiten

De officier van justitie verzoekt de rechtbank om ten aanzien van betrokkene een zorgmachtiging als bedoeld in artikel 6:4 Wvggz te verlenen. Op 19 december 2022 heeft de rechtbank de zorgmachtiging verleend voor de duur van twee maanden en de beslissing voor het overige aangehouden. Op 13 februari 2023 is de mondelinge behandeling van het verzoek voortgezet.

Oordeel

Ter zitting heeft de advocaat van de betrokkene naar voren gebracht dat de medische verklaring van de onafhankelijk psychiater van 28 november 2022 dateert en niet meer actueel is (vgl. ECLI:NL:HR:2021:885). De rechtbank oordeelt dat die medische verklaring niet voldoende actueel is, gezien het tijdsverloop alsook de omstandigheid dat de onafhankelijk psychiater betrokkene niet zelf heeft onderzocht. Een verklaring waaraan geen eigen onderzoek van de betrokkene door de onafhankelijk psychiater ten grondslag ligt, verliest sneller aan actualiteitswaarde. De bevestiging ter zitting van de juistheid van de medische verklaring door de behandelend psychiater is onvoldoende om de medische verklaring te actualiseren, omdat daarmee niet wordt voldaan aan de wettelijke eis dat er een medische verklaring van een onafhankelijke psychiater moet zijn. Het oordeel in de beschikking van 19 december 2022 dat de medische verklaring voldoende recent was, gold voor de datum van die beschikking. Nu, twee maanden later, ligt het anders. Dat de zorgaanbieder telefonisch van de

rechtbank te horen heeft gekregen dat voor de mondelinge behandeling geen aanvullende stukken nodig waren, zoals de zorgaanbieder na de mondelinge behandeling nog per e-mail liet weten, doet aan het oordeel ook niet af. De rechtbank heeft daarom na de mondelinge behandeling alsnog gevraagd om een recente medische verklaring van een onafhankelijk psychiater. Die medische verklaring heeft de rechtbank op 16 februari 2023 ontvangen.

De rechtbank overweegt voorts dat is voldaan aan de criteria voor en doelen van verplichte zorg als bedoeld in de Wvggz en verleent de zorgmachtiging voor de resterende duur van vier maanden.

mr. J.F. Groen

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 17-02-2023

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2023:730

Zaaknummer: C/08/288877 / FA RK 22-2906

Rechters: U. van Houten

Advocaten: A.C. Blankestijn

Wetsartikelen: 6:4 Wvggz

RECHTSPRAAK

Schadevergoedingsverzoek Wzd. Rechtbank kent vergoeding toe van €10 per dag.

Schadevergoedingsverzoek als bedoeld in artikel 44 Wet zorg en dwang (Wzd). Ontbreken rechtsgeldige grondslag voor verblijf. De rechtbank kent een vergoeding voor betrokkene toe van € 10 per dag. Mede bepalend voor de hoogte van de schadevergoeding is het feit dat cliënt passende zorg heeft ontvangen en dat hij in dezelfde positie zou hebben verkeerd in het geval de zorgaanbieder wel tijdig de juiste juridische grondslag zou hebben gebruikt voor het verblijf.

Feiten

Op 12 augustus 2022 is betrokkene opgenomen bij de zorgaanbieder. Op 15 augustus 2022 heeft de zorgaanbieder bij het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) een aanvraag gedaan voor een besluit tot opname en verblijf op grond van artikel 21 Wet zorg en dwang (Wzd). Het CIZ heeft geoordeeld dat voldoende aannemelijk is dat er sprake is van verzet tegen de voortzetting van het verblijf in de accommodatie. Op 15 september 2022 heeft het CIZ een verzoekschrift rechterlijke machtiging ex artikel 26 Wzd bij de rechtbank ingediend. Op 29 september 2022 heeft deze rechtbank een rechterlijke machtiging tot opname en verblijf verleend voor de duur van zes maanden.

Betrokkene verzoekt primair de zorgaanbieder op grond van artikel 44 Wzd te veroordelen tot het betalen van een schadevergoeding aan hem wegens onrechtmatige vrijheidsberoving ter hoogte van € 4.600 (€ 100 per dag). Subsidiair verzoekt betrokkene een schadevergoeding ter hoogte van € 2.500. En meer subsidiair een schadevergoeding ter hoogte van een door de rechtbank in goede justitie te bepalen bedrag.

Ter onderbouwing van het verzoek brengt betrokkene onder meer naar voren dat de zorgaanbieder geen inbewaringstelling heeft aangevraagd, ondanks het verzet van betrokkene en zijn verblijf in de zorginstelling. Voor de opname en het verblijf bestond in de periode van 14 augustus 2022 tot aan het verlenen van de rechterlijke machtiging op 29 september 2022

(46 dagen) geen wettelijke basis. Er is daarom sprake geweest van onrechtmatige vrijheidsberoving, aldus betrokkene.

De zorginstelling verzoekt de vordering van betrokkene tot schadevergoeding af te wijzen dan wel te matigen tot € 10 per dag voor de periode gelegen tussen 25 augustus 2022 en 29 september 2022. Ter onderbouwing brengt de zorginstelling twee verweren naar voren. De zorginstelling ziet achteraf in dat betrokkene, gedurende zijn verblijf in de zorginstelling in de periode van 25 augustus 2022 tot 29 september 2022, op bepaalde momenten (verbaal) verzet heeft vertoond tegen zijn verblijf, terwijl er op dat moment nog geen juridische grondslag was voor zijn onvrijwillige verblijf. Echter heeft de zorgaanbieder vanaf de start van de opname van betrokkene getracht te voorzien in een rechtsgeldige titel voor zijn opname en verblijf door een verzoek op grond van artikel 21 Wzd in te dienen bij het CIZ. Betrokkene kon vanwege zijn dementie geen instemming verlenen ten aanzien van de opname, maar verzette zich hier ook niet tegen, waardoor een rechterlijke machtiging op basis van de inschatting van de zorgverleners van de zorgaanbieder op dat moment (nog) niet nodig was. Pas bij de beoordeling van de aanvraag voor het besluit tot opname en verblijf door het CIZ werd geconstateerd dat betrokkene verzet vertoonde tegen de voortzetting van zijn verblijf in de zorginstelling. Op dat moment heeft de zorgaanbieder de procedure voor afgifte van een rechterlijke machtiging in gang gezet. De zorgaanbieder was – als gevolg van een andere interpretatie van de Wzd – in de veronderstelling dat er vanaf dat moment ook een geldige titel was voor het voortzetten van het verblijf van betrokkene. Daarnaast was het volgens de zorgaanbieder onverantwoord geweest om betrokkene terug te laten keren naar huis. De thuissituatie van betrokkene was onhoudbaar geworden en betrokkene had (en heeft nog steeds) verzorging en begeleiding nodig bij de algemene dagelijkse levensverrichtingen. Met de voortzetting van het verblijf van en de zorgverlening aan betrokkene heeft de zorgaanbieder juist geprobeerd te handelen in overeenstemming met de op haar rustende verplichting om de zorg van een ‘goed hulpverlener’ in acht te nemen, die voortvloeit uit de WGBO, aldus de zorginstelling.

Daarnaast is de zorginstelling van mening dat de verzochte schadevergoeding onbillijk hoog is. Op grond van vaste jurisprudentie wordt bij de vaststelling van een schadevergoeding rekening gehouden met de ernst van de normschending en met de gevolgen hiervan voor betrokkene. Daarnaast wordt meegewogen of het aannemelijk is dat betrokkene in dezelfde positie zou hebben verkeerd als er wel tijdig zou zijn voorzien in de benodigde juridische grondslag voor het verblijf. Uit de vaste jurisprudentie blijkt dat in vergelijkbare gevallen aangenomen wordt dat een bedrag van € 10 per dag een billijke vergoeding is.

Oordeel

De rechtbank wijst het verzoek tot schadevergoeding toe en veroordeelt de zorgaanbieder tot betaling van een bedrag van € 460 aan betrokkene.

De rechtbank oordeelt dat onweersproken is komen vast te staan dat betrokkene in de periode van 14 augustus 2022 tot 29 september 2022 zonder wettelijke titel en onvrijwillig heeft verbleven bij de zorgaanbieder. De rechtbank is daarmee van oordeel dat de wet niet in acht is genomen door de zorgaanbieder en dat er sprake is van nadeel voor betrokkene. Er heeft een langere tijd vrijheidsbeneming plaatsgevonden zonder wettelijke titel en dit heeft bij betrokkene voor onnodige angst en onzekerheid gezorgd.

De rechtbank houdt bij de vaststelling van de hoogte van de schadevergoeding rekening met de ernst van de normschending en met wat de gevolgen hiervan voor betrokkene zijn geweest. Betrokkene heeft nadeel ondervonden in de vorm van spanning en frustratie. De rechtbank zal niet het tarief volgen dat gebruikelijk is in strafzaken, omdat het onvrijwillig onder beschuldiging vastzitten in een politiecel of een huis van bewaring in het algemeen een andere en zwaardere situatie is. De vergoeding van de schade wordt naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid vastgesteld op een bedrag van € 10 per dag. Mede bepalend voor de hoogte van de schadevergoeding is het feit dat betrokkene passende zorg heeft ontvangen en dat hij in dezelfde positie zou hebben verkeerd in het geval de zorgaanbieder wel tijdig de juiste juridische grondslag zou hebben gebruikt voor het verblijf. De rechtbank acht het aannemelijk dat de psychogeriatrische aandoening bij betrokkene en het daaruit voortvloeiende ernstig nadeel tijdens het gehele verblijf aanwezig was. De rechtbank is daarom van oordeel dat aan betrokkene een bedrag van € 10 per dag moet worden toegekend. Op grond van het voorgaande kent de rechtbank aan betrokkene een vergoeding van de schade toe van 46 dagen x € 10 = € 460.

mr.. A.M. De Nijs

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 24-11-2022

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2022:7495

Zaaknummer: C/05/409242 / FA RK 22-2941

Rechters: S.W. Kuip

Wetsartikelen: 44 lid 2 Wzd en 21 Wzd

RECHTSPRAAK

Echtgenote geen recht op kopie medisch dossier van haar door suïcide overleden man vanwege onvoldoende informatie over financiële belang.

Klaagster stelt dat de huisarts onjuist heeft gehandeld, omdat hij weigert een kopie van het medisch dossier van haar door zelfdoding overleden man te verstrekken ten behoeve van de aanvraag van een uitkering voor nabestaanden van (oud-)militairen. De huisarts stelt zich op het standpunt dat klaagster onvoldoende (concrete) informatie over het financiële belang heeft verschaft om te kunnen bepalen of sprake is van een zwaarwegend belang, dat zodanig is dat dit tot doorbreking van zijn beroepsgeheim moest leiden. Het RTG volgt, gelet op de omstandigheden van het geval, het standpunt van de huisarts en verklaart de klacht ongegrond.

Feiten

Klaagster was getrouwd met een (oud-)militair. Deze man (hierna: 'de man') is in 2022 door zelfdoding om het leven gekomen. De man stond als patiënt ingeschreven bij de praktijk van de huisarts. Klaagster stond niet in deze praktijk ingeschreven. De huisarts had klaagster nooit ontmoet.

In juni 2022 heeft (de gemachtigde van) klaagster schriftelijk aan de huisarts verzocht om het medisch dossier van de man 'in het kader van een juridische procedure'. De huisarts heeft dit verzoek geweigerd vanwege het medisch beroepsgeheim.

Daarna heeft de advocaat van klaagster opnieuw verzocht het medisch dossier ter beschikking te stellen aan klaagster, omdat sprake zou zijn van een 'zwaarwegend belang,' hetgeen een uitzondering is op de hoofdregel van het medisch beroepsgeheim. Klaagster stelt dat zij een financieel belang heeft bij inzage in het medisch dossier van haar overleden echtgenoot, omdat zij een beroep wil doen op de financiële regelingen die Defensie biedt aan

nabestaanden. Voor een geslaagd beroep op (een van deze) regelingen dient klaagster aannemelijk te maken dat haar overleden echtgenoot een dienstaandoening had (zoals een posttraumatische stressstoornis) en dat er een causaal verband is tussen die dienstaandoening en zijn werkzaamheden voor Defensie. Onder verwijzing naar de KNMG-handreiking 'Inzage in medische dossiers door nabestaanden' handhaaft de huisarts zijn (beroep op zijn) medisch beroepsgeheim.

Tijdens het mondeling vooronderzoek heeft de huisarts zijn standpunt nader toegelicht.

Klacht

Klaagster verwijt de huisarts dat hij onjuist heeft gehandeld, omdat hij weigert een kopie van het medisch dossier van haar door zelfdoding overleden man te verstrekken ten behoeve van de aanvraag van een uitkering voor nabestaanden van (oud-)militairen.

Verweer

De huisarts beroept zich op zijn medisch beroepsgeheim.

Oordeel

Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG) stelt voorop dat hoge eisen worden gesteld aan het verkrijgen van het recht op inzage wegens een zwaarwegend belang (art. 7:458a BW). Voor een geslaagd beroep op deze grond moet aan twee cumulatieve criteria worden voldaan:

- (i) Degene die stelt dat hij een zwaarwegend belang heeft moet met voldoende concrete aanwijzingen aannemelijk maken dat dit belang mogelijk wordt geschaad. En
- (ii) Diegene moet aannemelijk maken dat inzage noodzakelijk is voor de behartiging van dit belang.

Het RTG stelt voorts vast dat in de Handreiking 'Inzage in medisch dossiers door nabestaanden' (KNMG, 2021) een financieel belang genoemd wordt als zwaarwegend belang. Het had naar het oordeel van het RTG echter op de weg van klaagster gelegen om aannemelijk te maken op welke specifieke nabestaandenregeling zij een beroep wilde gaan doen, welke informatie zij daarvoor gehouden is aan te leveren (en bijvoorbeeld ook of dit om het gehele huisartsenjournaal zou gaan of dat zou kunnen worden volstaan met beperkte gedeelten hiervan), aan wie die informatie ter hand zou worden gesteld en of een aanvraag van de uitkering al in gang was gezet, bij voorkeur onderbouwd met bewijsstukken hiervan. Klaagster

heeft dit nagelaten. Met het standpunt dat klaagster hem onvoldoende (concrete) informatie over het financiële belang heeft verschaft om te kunnen bepalen of sprake is van een zwaarwegend belang, dat zodanig is dat dit tot doorbreking van zijn beroepsgeheim moest leiden, heeft de huisarts naar het oordeel van het RTG niet gehandeld in strijd met de zorgvuldigheid die van hem mag worden verlangd. Het RTG acht hierbij van belang dat de huisarts tijdens de mondelinge behandeling heeft toegelicht dat er belangen van derden meespelen, dat de huisarts klaagster niet kent en daardoor niet weet hoe de relatie tussen de man en klaagster was voorafgaand aan zijn zelfdoding, dat klaagster hem had verzocht om een afschrift van het gehele huisartsenjournaal (niet beperkt in tijd of anderszins) en tevens dat niet duidelijk is wie de medische gegevens zou gaan bewaren na verstrekking aan klaagster. Voorts weegt het RTG mee dat de huisarts ruggespraak heeft gehad met een ervaren collega en juridisch advies heeft ingewonnen alvorens tot zijn afwijzing te komen.

Wel was het naar het oordeel van het RTG beter geweest als de huisarts zijn weigering aan klaagster om inzage in het medisch dossier van de overledene te verschaffen inhoudelijk had gemotiveerd. Dit verwijt is echter niet zo zwaarwegend dat sprake is van een tuchtrechtelijk verwijt. Het RTG verklaart de klacht ongegrond.

mr. M. Christe

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam

Datum uitspraak: 17-03-2023

ECLI: ECLI:NL:TGZRAMS:2023:71

Zaaknummer:

RECHTSPRAAK

Kosten DNA-verwantschapsonderzoek komen ten laste van de man.

Verzoek vervangende toestemming voor erkenning wordt toegewezen. De kosten van een DNA-verwantschapsonderzoek dienen door de vader te worden voldaan, omdat dit op zijn verzoek is gedaan en de moeder het biologisch vaderschap niet ontkent.

Feiten

De minderjarige is geboren op het moment dat de relatie tussen de man en de vrouw was beëindigd. De vrouw is belast met het ouderlijk gezag over de minderjarige. Zij heeft geweigerd om de man toestemming te geven voor erkenning van het kind.

Een verzoek van de man om vervangende toestemming voor erkenning wordt door de rechtbank toegewezen. Daarbij is bepaald dat de man en de vrouw allebei de helft moeten betalen van de kosten van de vaderschapstest. De vrouw gaat in hoger beroep.

Oordeel

De man kan de minderjarige alleen erkennen met schriftelijke toestemming van de vrouw (art. 1:204 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek, verder: BW). Omdat de vrouw weigert toestemming te geven, kan de man de rechter vragen om vervangende toestemming te geven voor de erkenning. Het uitgangspunt van de wet is dat aan de verwekker van het kind toestemming wordt gegeven voor de erkenning, tenzij de erkenning 'de belangen van de moeder bij een ongestoorde verhouding met het kind schaadt' of door de erkenning 'een evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling van het kind in het gedrang komt' (art. 1:204 lid 3 aanhef en onder a BW)

Uit de vaderschapstest is gebleken dat de man met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid de biologische vader is van de minderjarige. De bezwaren van de vrouw zijn onvoldoende om af te wijken van het uitgangspunt dat aan de verwekker van het kind toestemming wordt gegeven voor de erkenning.

Nu de vrouw steeds heeft gezegd dat de man de biologische vader is, maar de man een vaderschapstest wilde doen, zal het verzoek om de kosten van deze test door de vader te laten dragen alsnog worden toegewezen.

mr. E. Lam

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 28-02-2023

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2023:1736

Zaaknummer: 200.316.327

Rechters: H. Phaff, S. Kuijpers en E.H. Schijven-Bours

Advocaten: W. Vahl

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ontbinden cliëntenraad.

Twee vertegenwoordigers van cliënten van de instelling verzoeken de Ondernemingskamer om de uitspraak van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (hierna: LCvV) van 15 juli 2022 te vernietigen (LCvV 22-016, GZR-updates 2022-0199). In deze uitspraak, waarin een groep vertegenwoordigers aan de instelling verzocht heeft om de cliëntenraad te ontbinden, heeft de LCvV geoordeeld dat er onvoldoende aanleiding was om de cliëntenraad te ontbinden. De Ondernemingskamer verwerpt het beroep.

Feiten

Twee vertegenwoordigers van cliënten van de instelling verzoeken de Ondernemingskamer om de uitspraak van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (hierna: LCvV) van 15 juli 2022 te vernietigen (LCvV 22-016, **GZR-updates 2022-0199**). In deze uitspraak, waarin een groep vertegenwoordigers aan de instelling verzocht heeft om de cliëntenraad te ontbinden, heeft de LCvV geoordeeld dat er onvoldoende aanleiding was om de cliëntenraad te ontbinden.

Oordeel

Ten grondslag aan het verzoek tot ontbinding van de cliëntenraad hebben verzoekers gelegd dat er sprake is van een structureel tekortschieten van de cliëntenraad, dat blijkt uit het feit dat de samenstelling van de cliëntenraad niet voldoet aan de vereisten van de Medezeggenschapsregeling en verzoekers aangeven dat de cliëntenraad niet naar behoren functioneert, omdat hij onvoldoende onafhankelijk dan wel kritisch is ten opzichte van het bestuur van de stichting en de cliëntenraad de achterban onvoldoende informeert.

De Ondernemingskamer overweegt dat uit hetgeen is aangedragen blijkt dat de cliëntenraad doende is om in de openstaande vacatures te voorzien en het functioneren verder te professionaliseren. De Ondernemingskamer geeft aan dat er verder geen aanwijzingen zijn dat

de cliëntenraad onvoldoende kritisch is tegenover het bestuur.

De Ondernemingskamer verwerpt het beroep.

mr. X.R. van der Kruk-Ras

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 28-02-2023

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2023:540

Zaaknummer: 200.318.089/01 OK

Rechters: W.A.H. Melissen, A.W.H. Vink, J.M. de Jongh, W. Wind en M.J.R. Broekema

Advocaten: R.C. de Mol en W.K. Bischof

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hoge Raad: multiproblematiek Wvggz/Wzd. Vloeit gedrag van betrokkene voort uit psychische stoornis?

Dementie is geen psychische stoornis, maar een psychogeriatrische aandoening. Volgens de Hoge Raad is het oordeel van de rechtbank onbegrijpelijk dat is gebleken dat betrokkene vanwege haar psychische stoornis niet is te instrueren om niet haar bed uit te gaan zonder hulp en dat het ernstige vermoeden bestaat dat dit nadeel wordt veroorzaakt door gedrag van betrokkene dat voortvloeit uit een psychische stoornis, in de vorm van een ernstige neurocognitieve stoornis en schizofrenie in remissie.

Feiten

Op 12 september 2022 heeft de rechtbank een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel ten aanzien van betrokkene verleend tot en met 3 oktober 2022. Daartoe heeft de rechtbank overwogen dat de rechtbank het standpunt van de advocaat, dat de Wvggz niet het juiste juridische kader is voor het verzoek, niet volgt.

De advocaat heeft ter zitting aangevoerd dat de Wvggz niet het juiste juridische kader is voor het verzoek, maar de Wet zorg en dwang. De rechtbank volgt de advocaat hierin niet en overweegt daartoe als volgt. Uit de overgelegde stukken en wat tijdens de mondelinge behandeling is besproken, is gebleken dat er ten aanzien van betrokkene sprake is van onmiddellijk dreigend ernstig nadeel, door het bestaan van of het aanzienlijk risico op ernstig lichamelijk letsel. Betrokkene is de afgelopen weken meermaals gevallen. Recent is betrokkene gevallen met een heupfractuur en ribfractuur als gevolg, waarvoor opname met operatie in het ziekenhuis noodzakelijk was. Tijdens de ziekenhuisopname en daarna is betrokkene ook meermaals gevallen. Zij heeft de neiging om 's nachts uit bed te gaan om te gaan roken en dan bestaat het risico dat ze valt. Vanwege haar psychische stoornis is betrokkene niet te instrueren om niet haar bed uit te gaan zonder hulp. Het valrisico is nu beperkt met een tentbed. Anders dan de advocaat heeft bepleit, is de rechtbank van oordeel

dat het ernstige vermoeden bestaat dat dit nadeel wordt veroorzaakt door het gedrag van betrokkene dat voortvloeit uit een psychische stoornis, in de vorm van een ernstige neurocognitieve stoornis en schizofrenie in remissie.

Het middel klaagt dat het onbegrijpelijk is dat de rechtbank heeft geoordeeld dat het gedrag van betrokkene voortvloeit uit een psychische stoornis, in de vorm van een ernstige neurocognitieve stoornis en schizofrenie in remissie, en dat de rechtbank heeft beslist op basis van de Wvggz. De voor de beslissing relevante stoornis is de uitgebreide vorm van dementie bij betrokkene, wat een psychogeriatrische aandoening is, die valt onder de Wzd, aldus de klacht.

Oordeel

Het middel slaagt.

De Wvggz bevat regels voor het verlenen van verplichte zorg aan personen met een psychische stoornis. De Wzd regelt het verlenen van onvrijwillige zorg aan personen met een psychogeriatrische aandoening of verstandelijke handicap. Als een persoon zowel een psychische stoornis als een psychogeriatrische aandoening of verstandelijke handicap heeft, is sprake van zogenoemde 'multi-problematiek'. Bij de beoordeling welk regime in dat geval van toepassing is, dient te worden vastgesteld welke problematiek (psychische stoornis, psychogeriatrische aandoening of verstandelijke handicap) op het moment van beoordeling 'voorliggend is', dat wil zeggen: op de voorgrond staat, omdat die problematiek de actuele zorgbehoefte bepaalt, waarbij ook de continuïteit van de zorg in een vertrouwde omgeving in aanmerking moet worden genomen.

Uit het verzoekschrift volgt dat de grondslag voor het nemen en voortzetten van de crisismaatregel is gelegen in onmiddellijk dreigend ernstig nadeel, bestaande uit een aanzienlijk risico op ernstig lichamelijk letsel door vallen. Uit de medische verklaring blijkt dat betrokkene 's nachts uit bed komt met het risico op vallen en dat zij vanwege vergevorderde dementie niet meer te instrueren is. Volgens de verklaring van de psychiater tijdens de mondelinge behandeling is betrokkene in het verleden bekend met schizofrenie, is de schizofrenie afgezwakt en lijdt betrokkene aan een uitgebreide vorm van dementie.

Dementie is geen psychische stoornis, maar een psychogeriatrische aandoening. In het licht van het voorgaande is, volgens de Hoge Raad, onbegrijpelijk het oordeel van de rechtbank dat is gebleken dat betrokkene vanwege haar psychische stoornis niet is te instrueren om niet haar bed uit te gaan zonder hulp en dat het ernstige vermoeden bestaat dat dit nadeel wordt veroorzaakt door gedrag van betrokkene dat voortvloeit uit een psychische stoornis, in de vorm van ernstige neurocognitieve stoornis en schizofrenie in remissie.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank Oost-Brabant van 12 september 2022 en wijst het geding terug naar die rechtbank ter verdere behandeling en beslissing.

mr. A.M. De Nijs

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:309

Zaaknummer: 22/04028

Rechters: G. de Groot, F.J.P. Lock en A.E.B. ter Heide

Advocaten: G.E.M. Later

Wetsartikelen: 7:1 Wvggz en

RECHTSPRAAK

Afwijzing machtiging tot voortzetting van de inbewaringstelling.

Betrokkene vertoont geen actief verzet meer tegen de voortzetting van het verblijf. De rechtbank komt daarom tot afwijzing van het verzoek. Ten overvloede overweegt de rechtbank dat de medische verklaring niet aan de wettelijke vereisten voldoet. De lijn van de Hoge Raad dat de psychiater de betrokkene met het oog op de door hem af te geven geneeskundige verklaring, behoudens in noodsituaties, in persoon dient te onderzoeken kan ook worden doorgetrokken in het kader van de Wzd.

Feiten

Op 13 februari 2023 heeft het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) een verzoek tot het verlenen van een machtiging tot voortzetting van de bewaringstelling als bedoeld in artikel 37 van de Wet zorg en dwang (Wzd) ten aanzien van de betrokkene ingediend.

Door en namens betrokkene is ter zitting naar voren gebracht dat het goed gaat met betrokkene en dat ze zich niet lijkt te verzetten tegen de opname. De advocaat merkt verder op dat betrokkene niet in persoon is gehoord door de psychiater, maar via videobellen.

Oordeel

De rechtbank is van oordeel dat niet is voldaan aan de gronden voor een machtiging tot voortzetting van de bewaringstelling. Uit hetgeen ter zitting is behandeld is gebleken dat betrokkene geen actief verzet meer vertoont tegen de voortzetting van het verblijf in een accommodatie. De rechtbank komt daarom tot afwijzing van het verzoek.

Verder overweegt de rechtbank ten overvloede dat de Hoge Raad, in het kader van de Wet Bopz, die tot 1 januari 2020 van kracht was, in een reeks uitspraken heeft geoordeeld dat de psychiater de betrokkene met het oog op de door hem af te geven geneeskundige verklaring,

behoudens in noodsituaties, persoonlijk dient te onderzoeken, dat wil zeggen dat hij de betrokkene in een direct contact spreekt en observeert. Voorts houdt deze rechtspraak in dat, indien een persoonlijk onderzoek niet mogelijk is, de psychiater in zijn verklaring dient te verantwoorden waarom hij de betrokkene niet of slechts in beperkte mate heeft kunnen onderzoeken en op welke gronden hij, mede aan de hand van verkregen informatie van derden, niettemin tot de conclusie komt dat ten aanzien van de betrokkene is voldaan aan de wettelijke vereisten voor gedwongen opname. Deze rechtspraak heeft onder de Wvvgz zijn betekenis behouden. Deze rechtspraak berust immers op het EVRM. Dat betekent dat de psychiater het in die wet voor de diverse vormen van verplichte zorg voorgeschreven medische onderzoek in beginsel aldus dient te verrichten dat hij de betrokkene in een direct contact, dat wil zeggen: in diens fysieke aanwezigheid, spreekt en observeert. Dit is slechts anders indien dat redelijkerwijs niet mogelijk is (zie onder meer HR 25 september 2020, ECLI:NL:HR:2020:1509, r.o. 3.1.3 en r.o. 3.1.4).

De rechtbank overweegt dat deze lijn van de Hoge Raad ook doorgetrokken kan worden in het kader van de Wzd. Betrokkene is op 10 februari 2023 beoordeeld door de psychiater door middel van videobellen. Uit de medische verklaring blijkt niet dat er sprake was van een noodsituatie of dat het anderszins redelijkerwijs niet mogelijk was voor de psychiater om betrokkene in diens fysieke aanwezigheid te spreken en te observeren. Dit had dan bovendien door de psychiater expliciet in de medische verklaring toegelicht moeten worden. De rechtbank is daarom van oordeel dat de medische verklaring niet aan de wettelijke vereisten voldoet.

De rechtbank wijst het verzoek af.

mr. A.M. De Nijs

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 16-02-2023

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2023:2493

Zaaknummer: C/09/642597 / FA RK 23-1013

Rechters: J.C. van den Dries

Advocaten: Al, E.G. E.G. Al

Wetsartikelen: 37 Wzd

RECHTSPRAAK

Sprake van misbruik van het middel tot wraking.

Dat de rechter in strijd met de waarheid handelt en alles zal afwijzen wat verzoeker verzoekt, is slechts gebaseerd op de niet onderbouwde veronderstelling van verzoeker. Een volgend wrakingsverzoek wordt niet in behandeling genomen.

Feiten

Het oorspronkelijke verzoek betreft een geschil tussen verzoeker en zijn voormalige partner.

Verzoeker heeft in de procedure al eerder een wrakingsverzoek gedaan.

Verzoeker verwijt de rechter dat er niet schriftelijk is gemotiveerd waarom zijn verzoek tot vervanging van de Gecertificeerde Instelling (GI) is afgewezen. De rechter is partijdig, schendt artikel 6 EVRM, neemt alles over van de GI terwijl hij en de GI niet op dezelfde lijn zitten en handelt in strijd met de waarheid. De verwachting is gerechtvaardigd dat de rechter alles wat verzoeker verzoekt zal afwijzen, aldus de vader.

Oordeel

Anders dan verzoeker stelt, heeft de rechter het verzoek tot vervanging van de GI niet afgewezen. De beslissing van de rechter op dat verzoek (met 103 producties) betreft een processuele beslissing, genomen binnen de hem gegeven bevoegdheid daartoe. Vanwege de goede procesorde heeft de rechter ervoor gekozen om dat verzoek niet op zo'n korte termijn te behandelen. Hieruit kan geen vooringenomenheid van de rechter worden afgeleid.

Het gesloten stelsel van rechtsmiddelen brengt mee dat een rechterlijke (tussen)beslissing als zodanig nimmer grond kan vormen voor wraking: wraking is geen verkapt rechtsmiddel en dat geldt ook voor de motivering van de (tussen)beslissing. Dit is uitsluitend anders indien de motivering van de (tussen)beslissing in het licht van alle omstandigheden van het geval en naar objectieve maatstaven gemeten – bijvoorbeeld door de in de motivering gebezigde bewoordingen – niet anders kan worden verstaan dan als blijk van vooringenomenheid van de rechter die haar heeft gegeven.

Verzoeker gebruikt het middel van wraking voor een ander doel dan waarvoor het is gegeven of met geen ander doel dan de voortgang van de procedure te frustreren. Daarmee is sprake van misbruik. De rechtbank zal daarom bepalen dat een volgend verzoek tot wraking in deze zaak niet meer in behandeling zal worden genomen.

mr. E. Lam

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 02-02-2023

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2023:2312

Zaaknummer: 650929 / HA RK 23-38

Rechters: E. Rabbie, S.C.C. Hes-Bakkeren en M.C. Franken

Advocaten: J.M. Bossers

Wetsartikelen: